

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLADVOOR DE WEERMAGT VAN NEDERLAND EN INDIË

waarin opgenomen :

het Artilleristisch Tijdschrift, het Cavaleristisch Tijdschrift en het
Militair Technisch Tijdschrift.

Directeur-Redacteur: J. MOORMAN, Reserve-Majoor der Grenadiers.

Redacteuren:

Jhr. J. T. ALTING VON GEUSAU, Generaal-Majoor, Commandant Ie Divisie.

D. A. VAN HILTEN, Majoor van den Generalen Staf.

M. R. H. CALMEIJER, Kapitein van den Generalen Staf.

P. W. PIETERS, Majoor der huzaren.

A. ETERMAN, Kapitein der artillerie.

J. H. COUZY, Kapitein der artillerie.

Redactie en Administratie: Zwarteweg 1, Den Haag — Tel. 117783 en 117784
Abonnement f 2.50 per kwartaal. Indië en Buitenland f 12.50 per jaar. Losse Nummers f 1.—
Postrekening 44715 ten name van Moorman's Periodieke Pers N.V.

107de JAAR No. 5

NADRUK VERBODEN

MEI 1938

I N H O U D.

	Blz.
Spectatoriale Beschouwingen	180
Het Bataljon Infanterie te Velde, door D. A. VAN HILTEN.....	186
Denkbeelden omtrent de noodzaak tot Motorisatie der Divisieartillerie, door Ir. P. H. VAN DER TRAPPEN	191
Het Gevecht bij Waalre, door M. R. H. CALMEYER	199
De Hoogere Krijgsschool 70 jaren	202
Hoofdsectie V en Pioniercommandant, door D. VAN DEN BERG	203
Beschouwingen over Buitenlandsche Legers, V, Groot Brittannië	208
Leven en Streven in de Koninklijke Landmacht	213
Uit de Vakpers	219

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V. - 's-GRAVENHAGE - 1938

SPECTATORIALE BESCHOUWINGEN

De zeer belangrijke militaire maatregelen, die einde Maart in ons land genomen zijn, de onverwilde oprichting van onze Ite Bataljons (grens-bataljons), hebben ons een geweldig gewin aan strategische veiligheid gebracht. Het is toch bekend, dat wij onder de werking van de dienstplichtwet 1922 gedurende hoogstens drie van de twaalf maanden van het jaar slechts quasi-geoeffende mannen onder de wapenen hadden en wij dus gedurende de overige negen maanden *volkomen weerloos* waren. Wat dat zeggen wil in een tijd, waarin de heele vakpers volstaat over pantser-verbanden en de mogelijkheid tot het doen van strategische overvallingen daarmee, is zelfs voor den volkomen leek wel duidelijk. En laten wij ons wel realiseeren, dat, zooals Minister COLIJN het zelf zeide, ons leger nog bij mobilisatie moet gevormd worden.

Een pantser-verband, dat onverwacht ons land zou zijn binnengevallen vóór 29 Maart 1938, den datum van het betrekken der grensgarnizoenen, zou dus op zijn weg weinig of geen tegenstand ontmoet hebben en er dus vrijwel zeker in geslaagd zijn — zooals het befaamde operatie-plan VON EPP beoogde — tot in het hart van ons land door te dringen. En laten wij ons nu goed voor oogen stellen, dat er dan van mobilisatie en dus van vorming van ons leger zeker niets zou zijn terecht gekomen. Zoo gezien, vormen dus de nieuwe bataljons in de eerste plaats de mobilisatie-dekking van ons leger. Moge het Nederlandsche volk er thans goed van doordrongen zijn, dat wij door dezen maatregel van onze Regeering uit een toestand van volkomen weerloosheid tot een dragelijke paraatheid geraakt zijn.

Naast dit zuiver militaire beeld van het gebeurde staat de, het moreel zeer versterkende conclusie, dat onze huidige Regeering er blijkbaar niet voor terugschrikt om op korten termijn krachtige maatregelen te nemen als de omstandigheden daartoe leiden. Dit is vooral verheugend, indien men bedenkt, dat door de grens-bataljons uit den aard der zaak nog geen absolute zekerheid, nog geen volkomen beveiliging verkregen is.

Maar met deze doortastendheid van de Regeering voor oogen, hebben wij ook het recht om te hopen, dat in tijden van spanning, onze Regeering er ook niet voor zal terugdeinzen om door zeer tijdige maatregelen van *gedeeltelijke* mobilisatie onze strategische veiligheid nog meer te versterken, ja zelfs door een zeer tijdige *algemeene* mobilisatie de gevolgen van een stra-

tigische overvaling tot zeer geringe afmetingen zal terugbrengen.

Dit is nu eens een belangrijk voordeel voor een klein land. Als een groot land mobiliseert, beteekent dat altijd min of meer een bedreiging en wordt die mobilisatie al spoedig een casus belli. Voor een klein land als het onze echter, dat geen aanvallende staatkunde voert en dat alleen beoogt te blijven wat het is en verder met rust te worden gelaten, heeft een mobilisatie voor het buitenland geen andere dan defensieve beteekenis. *Wij mobiliseeren niet om aan een conflict deel te nemen, daarentegen om er buiten te blijven.* En zoo kunnen wij ons veroorloven zeer vroegtijdig te mobiliseeren, zonder dat wij behoeven te vreezen, dat wij daardoor den oorlog ontketenen. Integendeel zullen de groote mogendheden gaarne zien, dat wij tijdig mobiliseeren, omdat zij daardoor hun flank beveiligd weten.

Niet alleen de doortastende maatregelen van Maart 1938, maar ook de vroegtijdige mobilisatie in Augustus 1914, geven ons het recht, deze aangelegenheid, die van zoo alles overheerschend belang is, hoopvol onder de oogen te zien.

Een derde kantteekening bij de oprichting van de nieuwe bataljons betreft de voorname rust, waarmee de zes maanden verlenging van eersten oefentijd, enkele dagen voordat de lichte 1938 I met groot verlof zou gaan, door de erbij betrokken jongelieden, hun ouders en hun werkgevers is ontvangen. Wanklanken zijn niet gehoord en dat pleit in hooge mate voor den goeden geest, die er in de laatste tijden onder onze dienstplichtigen heerscht.

Verder willen wij nog naar voren brengen de vlotte wijze, waarop de nieuwe bataljons gevormd zijn en waarop zij de geïmproviseerde kwartieren in de nieuwe garnizoenen betrokken hebben. Het Nederlandsche leger was zoo zoetjes aan het nemen van onverwachte en verstrekkende maatregelen ontwend en daarom is het dubbel verheugend, dat dank zij de zoo buitengewoon energieke leiding van het Commando Veldleger, deze toch in feite zoo ingrijpende aangelegenheid in zoo korten tijd haar beslag gekregen heeft. Dit geeft bemoedigende aspecten voor de aanvoering in moeilijke omstandigheden.

Te waardeeren valt het enthousiasme, waarmee de troepen in de nieuwe garnizoenen ontvangen zijn. Het zou den volksgeest te kort doen, indien men dat alleen op rekening schreef van de economische voordeelen, welke de bevolking van de vesti-

ging der nieuwe garnizoenen zal genieten, want daarvoor was alom het welkom te spontaan en te hartelijk gemeend. Het Nederlandsche Volk leert zijn leger gelukkig weer waardeeren.

En eindelijk nog onze waardeering voor de groote en kleine dagbladders, die in den avond van 29 Maart en de dagen daarna zoo veel ruimte beschikbaar stelde om de ontvangst in de nieuwe garnizoenen door middel van groote, met veelal uitnemende photo's verlichte artikelen aan het heele land te doen kennen.

* * *

De boven besproken maatregelen van onze Regeering en van onze Legerleiding hebben in Duitschland nu wel geen opzien verwekt, maar ze zijn toch niet onopgemerkt gebleven. „Het vreedzame Holland,” zoo schreef de pittige overzichtschrijver van *Der Mittag*, „is, zij het niet op dreigende wijze, door een oorlogskoorts aangegrepen. Geen mensch daar denkt er aan de een of andere mogendheid aan te grijpen, maar schier iedereen is er op bedacht het land tegen alle vijanden te beschermen”. Ons standpunt van volstreekte neutraliteit en onze wil om ons zelf te blijven, zijn daarmee wel zeer juist getypeerd en dat dit standpunt en die wil zoo goed ingezien worden kunnen wij slechts op prijs stellen. Het blad vermeldt dan de vrijwillige bijdragen voor onze weermacht en zegt daarvan ietwat schamper „niet anders alsof Hannibal voor de poorten stond”.

Och neen, dat Hannibal niet voor onze poorten stond, dat wisten wij wel. Maar Hannibal was een onberekenbaar man, doordat hij, zoo zegt een geschiedschrijver, „schijnbaar roekeloos en impulsief, alles met zorg organiseerde en voorbereidde”. Deze omschrijving zou wonderwel passen voor een H(annibal) van dezen tijd en als „het vreedzame Holland” slechts daarom zijn poorten sloot vóór Hannibal er voor staat, zou dat niet anders dan bedachtzame voorzichtigheid zijn.

Maar waarom meent het Deutsche blad, dat de Nederlandsche maatregelen slechts Hannibal gelden? Het zegt zelf zoo juist, dat wij er op bedacht zijn ons land tegen alle vijanden te beschermen. Nederland heeft geen vijanden; het zal die eerst kunnen krijgen als zijn grenzen bedreigd worden, om het even of de Carthaagische Hannibal het zou doen of zijn Romeinsche tegenstander Fabius. Laat men toch in Duitschland bedenken, dat Nederland niet slechts zijn Oostgrens, maar zijn geheele grens gedeekt heeft. Niet alleen voor Duitschland geldt het woord van HITLER in zijn rede te Weenen op 10 April aan den vooravond van de volksstemming: „ik echter heb de

vaste overtuiging, dat de eenige hulp, die een volk redden kan, de hulp is, die het zichzelf verschaft”.

Een beter inzicht in de redenen, die geleid hebben tot de hier genomen militaire maatregelen, toonde de Haagsche correspondent van de *Koelnische Zeitung*, die schreef, dat die maatregelen niet genomen werden, omdat onze Regeering ons land door Duitschland bedreigd achtte, doch omdat zij gereed wilde zijn voor het geval uit den Anschluss een Europeesche oorlog voortkomen zou.

* * *

Nationalisme en reële politiek zijn thans de drijvende krachten in Europa. Nog bestaat de Volkenbond, maar blijkens de internationale politiek van de jongste twee jaren — en de jongste twee maanden! — is de Volkenbondsdroom van ontwapening, sanctiepolitiek en collectieve beveiliging vooralsnog uitgedroomd.

„Het zou zelfmoord zijn, als wij geen rekening hielden met de realiteit”, zei prof. jhr. mr. B. C. DE SAVORNIN LOHMAN dezer dagen in een rede, waarin hij o.m. opkwam tegen het vredesmanifest van de S.D.A.P. en het N.V.V., waarbij Nederland, naar hij verklaarde, goed gezien wordt opgeroepen tot een heiligen oorlog tegen de nationaal-socialistische en fascistische staten, wat er in het Volkenbondssysteem toe zou kunnen leiden, dat onze zonen zullen moeten bloeden, onze bevolking vergast en onze steden verwoest worden b.v. om Tsjecho-Slowakije te hulp te komen.

Nationale politiek dreef onze Regeering, toen zij onze vele jaren verwaarloosde defensie ter hand nam en reële politiek, toen zij zich door de erkenning van den Koning van Italië als Keizer van Ethiopië neerlegde bij een voldongen feit, dat in strijd was met het Volkenbondshandvest, maar waar tegenover de Volkenbond machteloos gebleken is. Voor deze kloekheid van de verantwoordelijke Regeering zou slechts algemeene instemming verwacht mogen worden, maar ziet, de Vereeniging voor Volkenbond en Vrede bestond het in een motie die erkenning door onze Regeering „te betreuren”. In een tweede motie deed zij kond van haar oordeel, „dat veiligheid en orde in de internationale samenleving slechts te verwezenlijken zijn door die bepalingen van het Volkenbondshandvest in toepassing te brengen, welke voorzien in vreedzame oplossing van geschillen en herziening van verdragen, welker handhaving tot verscherping van internationale spanningen aanleiding geeft en waar mogelijk door collectieve bescherming te verlenen tegen gewelddadige aanvallen aan de staten, die zich aan deze vreedzame procedure onderwerpen”. De

oude idealen in een wel geconstrueerde motie, maar — welk een gemis aan zin voor de werkelijkheid!

Het eene land na het andere maakt zich los van het sanctie-artikel. Nu weer Polen. Zijn streven om zich veilig te stellen voor gevaarlijke consequenties van de Volkenbondsbepalingen en zich zijn vrijheid van handelen voor te behouden zijn tot uitdrukking gebracht in een mededeeling van het ministerie van buitenlandsche zaken. In aansluiting op de verklaringen van Engeland en Zweden, waarbij deze zich aan de sanctie-verplichtingen onttrokken, wordt daarin gezegd: „onder de tegenwoordige omstandigheden verliest art. 16 van het Volkenbondspact practisch zijn verplichtend karakter en wordt tot een facultatieve formule. De vraag der toepassing of niet-toepassing blijve aan de soevereine beslissing van elken staat overgelaten”.

* * *

Ein Volk, ein Reich, ein Fuehrer! Onder deze kreet heeft Duitschland, na den Anschluss Groot-Duitschland, gevolg gegeven aan den oproep van HITLER om zich uit te spreken over zijn politiek, die Duitschland, van innerlijk verscheurde en naar buiten aan handen en voeten gebonden staat, in vijf jaren tijds gemaakt heeft tot een sterke eenheid, onafhankelijke grootmacht in Europa. Die het den overwonnene opgelegde vredesdictaat van Versailles door weinige forsche daden vernietigd heeft: staking der herstelbetalingen, herstel van de Duitse weermacht, militaire bezetting van het Rijnland, Anschluss. Die het eigen volk dwong tot sociale vrede en met zware opofferingen tot groter economische kracht. Kon anders verwacht worden dan dat meer dan 99 procent, dus het geheele volk zich juichend achter zijn Fuehrer zou scharen?

Buiten Duitschland is gesmaald van gedwongen stemming, maar wie als schrijver dezes de weken tusschen Anschluss en volksuitspraak onafgebroken in Duitschland vertoefde, moet tot de conclusie komen, dat de overgrootte meerderheid van het Duitse volk met het tegenwoordige systeem niet slechts ingenomen is, maar daardoor gekomen is tot een nationaal enthousiasme, een begeestering, die waarlijk niet als opgeplakt of opgedrongen beschouwd mag worden. Daarvoor was de vreugde bij de massa-betogingen en vergaderingen te kennelijk echt. Dit is geen pleidooi voor een systeem, dat het onze niet is, maar men moet der waarheid recht laten wedervaren; het totalitaire systeem brengt in een volk, dat daarvoor vatbaar is, een nieuwen

geest en een bereidheid tot persoonlijke offers en bovenal een ontembaar nationaliteitsgevoel en krachtsbewustzijn, dat zich in het bijzonder uitspreekt door een vereering voor de weermacht.

Sagt beim Anschluss leise servus, heeft men met een variant op een operette-Schlager gespot toen ook de nieuwe Ostmark tot de stemming opgeroepen werd. Het heeft servus gezegd, maar waarlijk niet leise: de 99 procent werd nog verder overschreden dan in het oude Duitschland. En zoo staat Groot-Duitschland als een der machtigste weer in de rij der volken van Europa.

* * *

Europa is er van opgeschrokken en op den Anschluss is een maand van opwinding in de internationale politiek gevolgd. Merkwaardigerwijze kwam een frisch geluid van het andere einde der „as” Berlijn—Rome. MUSSOLINI rinkelde met de sabel, forscher dan keizer WILHELM II ooit gedaan heeft. Italië kan 9 miljoen man mobiliseeren; de oorlog tegen Abessinië, de uitzending van twee legerkorpsen naar Libye en de deelneming van Italianen aan den burgeroorlog in Spanje, hebben Italië enorm versterkt. Italië heeft de sterkste duikbootvloot ter wereld en alle vlootbases in het centrale en het oostelijke deel van de Middellandsche zee zijn bijzonder versterkt. De Italiaansche luchtmacht beschikt over duizenden toestellen, die bijna alle nieuw zijn en 58000 arbeiders werken in de talrijke vliegtuigfabrieken. Italië beschikt over 20 à 30.000 piloten en de organisatie van de luchtmacht te land en ter zee is volmaakt. De luchtmacht zal het luchtruim van den vijand beheerschen en het moreel van zijn bevolking breken. Het vraagstuk van het eenhoofdige commando is in Italië opgelost: de politieke en strategische richtlijnen worden vastgesteld door het hoofd der Regeering, MUSSOLINI.

Al wie zou trachten de rechten en de belangen van Italië te na te komen, zal, aldus de Duce, te land, ter zee en in de lucht een onmiddellijk vastbesloten en een fier antwoord ontvangen van heel een gewapend volk.

Wien gold deze waarschuwing, de andere zijde van de as, die, door den Anschluss grensland geworden, een tot hiertoe en niet verder moest aanhooren, of Engeland, dat er uit zou moeten lezen, dat het vraagstuk van de hegemonie in de Middellandsche zee slechts door de wapenen zou kunnen worden opgelost, of Frankrijk, den rooden buurman met zijn Volksfront-regeering, dus van tegengestelde „ideo-

logie"? Of wilde MUSSOLINI, nadat HITLER zijn grooten slag geslagen had, slechts doen kennen, dat Italië niet minder wereldmacht is dan Groot-Duitschland?

* * *

De Engelsche regeering, intern met minder macht bekleed, zoo zelfs dat zij over het tempo der bewapening overleg moet plegen met de leiders der vakbonden, antwoordde met onderhandeling: diplomatie tegenover machtsdemonstratie.

Mare liberum, de vrije zee, is voor Groot-Brittannië een levensseich, niet het minst wat de Middellandsche Zee betreft, waar het strategisch een sleutelpositie inneemt aan de twee uitgangen en in het midden een zeer belangrijk steunpunt heeft in Malta. Maar Italië had die zee reeds lang genoemd mare nostrum, *onze zee*, en met zwermen onderzeeërs en een sterke luchtmacht zou het Englands verbindingen met het nabije en het verre Oosten kunnen trachten af te snijden. Bij het gentlemens agreement van 2 Januari 1937 hadden Engeland en Italië zich reeds verbonden tot handhaving van den status quo in het Westelijk deel van de Middellandsche Zee.

Italië is geen lid meer van den Volkenbond, Engeland wel, in verband waarmee het de verovering van Abessinië nog niet erkend heeft. Voorts was na den Anschluss de vraag urgent, of Engeland zich als Duitschland b.v. in conflict zou komen met Tsjecho-Slowakije zou houden aan art. 16 van het Volkenbondspact, het z.g. sanctie-artikel, dat elk lid verplicht den doorden Volkenbond als aanvallergekwalificeerden staat met de wapenen tegemoet te treden. Van deze verplichting had Engeland zich echter reeds los gemaakt door een verklaring van CHAMBERLAIN in het parlement, dat Engeland zich slechts aan art. 16 gebonden achtte, als zijn levensbelangen er bij betrokken zouden zijn, wat ten aanzien van Tsjecho-Slowakije niet het geval geacht werd.

Het gentlemens agreement betrof, als gezegd, slechts den status quo in het Westelijk deel van de Middellandsche Zee, doch Engeland heeft niet minder belang bij het Oostelijk deel en laatstelijk vooral bij de Roode Zee, die door het Suezkanaal een uitlooper van de Middellandsche Zee geworden is. Engeland heeft zich in het laatste jaar sterk bevestigd in Hadramaut, het Zuidelijkste deel van Arabië en gevoelde zich in zijn heerschappij rond de Roode Zee bedreigd door de verovering van Abessinië door Italië. Als prijs voor de erkenning daarvan verlangde Engeland, dat Italië het Britsche protectoraat over Hadramaut erkennen zou.

De onderhandelingen werden bekrond door het Britsch-Italiaansch Paaschaccoord, eigenlijk een heel systeem van accoorden, notawisseling en protocollen, betreffende drie groote vragencomplexen: 1e de Middellandsche Zee in het algemeen, 2e het nabije Oosten en de Roode Zee, 3e het Italiaansche imperium in Oost-Afrika. Wat het eerste betreft, is de in het gentlemens agreement van 2 Jan. 1937 vervatte status-quo overeenkomst gehandhaafd. Beide regeeringen hebben zich verder verplicht jaarlijks in Januari door hun militaire attaché's militaire informaties over hun bezittingen aan de Middellandsche Zee, de Roode Zee en den Golf van Aden uit te wisselen en voorts overleg te plegen als zij in de Oostelijke Middellandsche Zee of in de Roode Zee lucht- of zeebases noodzakelijk achten. Italië verbond zich voorts zijn legermacht in Lybië op vredesvoet te brengen door per week 1000 man af te voeren. Voorts de plechtige bekrachtiging van de vrije vaart door het Suezkanaal, de vernieuwde verzekering van Italië, dat het territoriaal en politiek geen belangen heeft in Spanje en een volledige pariteit tusschen beide mogendheden in het gebied van de Roode Zee.

Zoo is op 16 April de politieke spanning tusschen beide landen opgeheven, — althans in beginsel, want de overeenkomst treedt eerst in werking als twee voorwaarden vervuld zijn: de formeele erkenning van het Italiaansche imperium door Engeland en het terugtrekken der vrijwilligers uit Spanje door Italië. Het eerste zal geen moeilijkheden meer opleveren — al zal Engeland dat goed te praten hebben bij den Volkenbond, die in Mei zal vergaderen, en de terugtrekking der Italiaansche vrijwilligers uit Spanje zal automatisch geschieden, als naar het zich laat aanzien de burgeroorlog aldaar eerlang beëindigd zal worden door een overwinning der nationalistten.

* * *

Zal de Britsch-Italiaansche overeenkomst verandering brengen in de Europeesche verhoudingen, meer in het bijzonder: beteekent ze een verzwakking van de „as" Berlijn—Rome, door MUSSOLINI in 1936 gedefinieerd als „de verticaal, waaromheen alle Europeesche staten kunnen meewerken, die den wil hebben tot samenwerking en tot den vrede"? Van Italiaansche zijde wordt dit ontkend en de grootsche voorbereidingen voor de ontvangst van HITLER te Rome doen blijken, dat Italië op de as tusschen beide landen met dezelfde „ideologie" nog eens den nadruk leggen wil.

Zal de as worden doorgetrokken naar Madrid als in Spanje naar dezelfde, althans overeenkomstige idealen geregeerd zal worden? In Frankrijk maakt men zich daarover reeds ongerust blijkens een artikel van den bekenden militairen schrijver, generaal ARMENGAUD. Deze betoogt, dat spoedig herstel van de traditioneele vriendschapsbanden van Frankrijk met Spanje noodig is om verlenging van de as Berlijn—Rome naar Madrid te voorkomen, welke voor Frankrijk noodlottig zou moeten worden. Een vijandelijk gezind Spanje zou inderdaad een dubbel gevaar voor Frankrijk beteekenen: bedreiging van zijn Zuidgrens en van zijn territorium in Noord-Afrika, het hoofdreservoir van zijn zwarte leger. In den grooten oorlog zijn van daar 500.000 man zwarte troepen gekomen. ARMENGAUD stelt het aantal der direct noodige zwarte soldaten op 125.000, waarbij dan nog komen de reserven, welke uit een bevolking van 15 miljoen inwoners te recruteeren zijn. In totaal zou te rekenen zijn op een transport van 1½ miljoen man, afgezien nog van het transport van grondstoffen. Deze transporten zouden den zeeweg West van de Balearen moeten volgen, aangenomen, dat bij oorlog geen verandering komt in de Fransch-Italiaansche betrekkingen. Zou echter ook Spanje aan de vijandelijke zijde staan, dan ware deze zeeweg praktisch afgesneden. Bescherming door zee- en luchtvlotten zou de veiligheid der transporten niet kunnen waarborgen. Er zou dus geen andere weg overblijven dan van Casablanca, Rabat en Port Lyautey over den Atl. Oceaan naar de Fransche Westkust, welke weg echter zoowel van de land- als van de zeezijde bedreigd wordt, waarbij nog het nadeel komt, dat hij ruim tweemaal zoo lang is als de afstand Marseille—Oran. ARMENGAUD wijst er op, dat Frankrijk niet over het noodige aantal transportschepen beschikt en dat een derde deel daarvan in de Middellandsche Zee gestationneerd is. De generaal trekt hieruit een nieuw argument voor het reeds lang uitgewerkte grootsche project voor een „twee-zeeënkanaal” in Zuid-Frankrijk, dat telkens weer op de lange baan geschoven is.

* * *

De „Anschluss” en de onderhandelingen tusschen Engeland en Italië zijn voor Frankrijk wel op het meest ongelegen tijdstip gekomen, n.l. toen de Volksfront-regering-BLUM démissionair was. Op 9 April trad zij af, opgevolgd door het kabinet DALADIER, dat zich uitdrukkelijk heeft aangediend als het „kabinet der nationale verdediging” onder het parool „een groot, vrij land kan slechts door zich zelf

gered worden”, wat bijna woordelijk klopt met de boven aangehaalde uitspraak van HITLER. Het parlement schonk aan het nieuwe kabinet niet slechts zijn vertrouwen, maar ook een machtiging om tot 31 Juli alle maatregelen te nemen, die het noodig acht „om de eischen der landsverdediging te vervullen en de financiën en het economische leven der natie weer op te richten”. De landsverdediging voorop — gelijk in alle landen. Typeerend daarvoor is het, dat de besprekingen, die de nieuwe Fransche regeering onmiddellijk met de Britsche begonnen is, deels door den Engelschen minister van oorlog te Parijs gevoerd worden en dat ook de generale staven van beide landen overleg plegen. Nieuw is dat laatste na den oorlog niet, immers ook na de Duitse militaire bezetting van het Rijnland is zulk overleg gepleegd, wat toen geleid heeft tot beschikbaarstelling van de Noordfransche luchthavens voor de Engelsche luchtvloot.

Voorts heeft Frankrijk, naar het voorbeeld van Engeland, los van het Volkenbondsbeginsel van collectief overleg, rechtstreeksche besprekingen met Italië geopend wat de Duitse pers direct aanleiding gegeven heeft om te zeggen, dat vorming van een Fransch-Engelsch-Amerikaansch bewapeningsfront de „beide staten van de vredes-as” niet meegaander zal maken bij de behandeling van andere Europeesche vraagstukken.

* * *

De Anschluss moge dan een „neuralgische plek” uit Europa verwijderd hebben, iets ergers, een acute neuritis is ontstaan in Tsjecho-Slowakije, dat thans in de tang zit tusschen de beide deelen van Groot-Duitschland en in de Sudeten-Duitschers een volksdeel rijk is, dat blijkbaar liefst ook maar in het Duitse rijk zou worden opgenomen. Innerlijke verdeeldheid is het grootste gevaar voor een volk, en in dit opzicht is Tsjecho-Slowakije er slecht aan toe. Het is geen natie, geen volkseenheid door taal en historie, geen gegroeide, doch een bij het vredesverdrag van Versailles gemaakte staat uit een conglomeraat van volken: 7,4 miljoen Tsjechen, 3,2 miljoen Duitschers, 2,3 miljoen Slowaken, 0,7 miljoen Hongaren, 0,5 miljoen Roethenen, 0,2 miljoen Joden, 0,1 miljoen Polen. Door zijn industrie, mineralen rijkdom en gezonde financieele politiek heeft het zich economisch goed kunnen ontwikkelen. Reeds in 1935 ontstonden echter interne moeilijkheden door de vorming van een nationaal-socialistische partij onder leiding van den toen 35-jarigen KONRAD HENLEIN. Die partij, die 3½ miljoen Sudeten-

Duitschers vertegenwoordigt, werd bij de verkiezingen in dat jaar de sterkste partij van het land, welke activiteit uiteraard gelijkij tred hield met de ontwikkeling van het nationaal-socialisme in Duitschland.

BENESJ, de veeljarige minister van Buitenlandsche Zaken, zag in HENLEIN's partij een gevaar, vooral voor het geval ook Oostenrijk nationaal-socialistisch worden zou. Hij wist een alliantie te bereiken met Frankrijk, den beschermer van de Kleine Entente: Tsjecho-Slowakije, Roemenië en Yoego-Slavië en sloot vervolgens met de Sovjet-Unie een pact van wederzijdschen bijstand, dus niet slechts een non-agressie pact. Ziedaar dezen Midden-Europeeschen staat als een centrum van internationale tegen Duitschland gerichte politiek, nu omklemd door Groot-Duitschland.

Na den Anschluss is HENLEIN natuurlijk scherper eischen gaan stellen, welke hij op 24 April op een congres te Karlsbad in acht punten geformuleerd heeft. Het laatste: „volledige vrijheid om zich lid van de Deutsche volksgemeenschap te noemen en de Deutsche wereldbeschouwing te belijden” is van zoo wijde strekking, dat het kwalijk te vervullen zal zijn binnen de staatsorde. Wat zal Duitschland doen als geen compromis gevonden wordt? Tsjecho-Slowakije is in kern het oude Bohemen en BISMARCK heeft reeds gezegd, „wie baas is in Bohemen is baas in Europa”. Engeland heeft reeds verklaard ter wille van Tsjecho-Slowakije geen oorlog te willen maken; de twee andere leden van de Kleine Entente, Roemenië en Yoego-Slavië hebben geen hand om een vuist te zetten. Resten het geallieerde Frankrijk, dat zijn handen vol heeft met de onderhandelingen met Engeland en Italië, en Rusland, die geen van beide aan de Tsjechei grenzen . . .

* * *

HENLEIN was vooraf in Berlijn geweest en dus mag worden aangenomen, dat hij zijn acht eischen niet op zijn eigen houtje geformuleerd heeft. Blijkens de Deutsche perscommentaren worden die eischen daar als een minimum beschouwd, waarbij tevens te kennen gegeven wordt, dat het lot van de Deutsche volksgroepen buiten de grenzen van het land Duitschland niet onverschillig kan laten. Ten aanzien van de Sudeten-Duitschers is dat te begrijpen: zij hebben er niet om gevraagd bij Tsjecho-Slowakije te worden ingelijfd. Het Deutsche standpunt, dat het lot van Deutsche volksgroepen buiten de grenzen Duitschland niet onverschillig laat,

mag echter ernstig ter harte genomen worden door landen, waar groote groepen Duitschers, zij het niet als groep doch individueel vrijwillig „einwandern”. Wordt door deze infiltratie langzamerhand een Deutsche volksgroep in zulk een land gevormd, dan is het niet ondenkbaar, dat ook zij, als HENLEIN, volledige vrijheid opeischen om zich lid van de Deutsche volksgemeenschap te noemen en hun lot zal dan „Duitschland niet onverschillig laten”. Caveant, consules!

* * *

In ons vorige maandoverzicht vermelden wij, dat de nationalistische troepen in Spanje nog slechts 80 km van de kust stonden. Eenige weken later is de kust bereikt. Snel is het niet gegaan, slechts enkele kilometers per dag. Nu is de wig gedreven in het roode Spanje: Barcelona en Valencia zijn gescheiden. Het einde komt in het zicht, al zullen er bij den verbitterden tegenstand nog wel eenige maanden overheen gaan.

Rusland? Het doet zich gelden in Spanje en in den strijd van China tegen Japan. En het werkt ondergronds overal: „zijn hand is tegen allen”. Zien wij wel, dan bereidt Rusland een strategische omvatting van Europa voor in den grootst denkbaren stijl: door de Noordelijke IJszee. Zal als Europa eindelijk zijn evenwicht, als vóór den wereldoorlog, hervonden heeft, de groote strijd komen tegen het Aziatendom? Of zal Rusland Europa daartoe niet den tijd laten en trachten door bezetting van Finland en Scandinavië West- en Midden-Europa te omvatten? Een phantasie? De tijd zal het leeren. De „ideologieën” staan voor niets.

Intusschen wordt ook hier te lande gewerkt aan den geest van strijdbaarheid. In Den Haag werd een defensie-avond gehouden. Na een inleiding van den oudminister DECKERS, die constateerde, dat „wij, Regeering en volk, eensgezind aan den arbeid getogen zijn om onze defensieve kracht te verhoogen”, — optreden van KOOS en CESARINE SPEENHOF en andere „charmanten duo's”.

Wij hebben het jolig christendom gehad, waarom zouden wij geen defensie-jool maken? Waarom zouden wij de zaak te ernstig nemen? Het Congres danste immers ook toen NAPOLEON al op weg was. En HANNIBAL staat immers nog niet voor de poorten . . .

Meent men soms met zang en dans en snaarspel ons op het stuk van defensie ietwat blinde volk de oogen te kunnen openen voor de grimmige werkelijkheid?

HET BATALJON INFANTERIE TE VELDE

DOOR D. A. VAN HILTEN,
Majoor van den Generalen Staf.

Gevolggende aan een van verschillende zijden kenbaar gemaakten wensch stel ik mij voor, in eenige opvolgende nummers van de *Militaire Spectator*, het bataljon infanterie bij het uitvoeren van verschillende opdrachten en gevechtshandelingen te velde in beschouwing te nemen en daarbij in details te bespreken de maatregelen en handelingen van den B. C. met alle door hem te geven bevelen.

De Serie artikelen zal worden geopend met het vervoer van het bataljon per Aut. T., gevolgd door het optreden van het bataljon bij het uitvoeren van een zelfstandige opdracht en een bataljon op voorposten. Het bataljon al of niet in regimentsverband en als reserve van een groote eenheid zal daarna nog verschillende gevechtsoopdrachten uit te voeren krijgen. Eenvoudigheidshalve zullen alle handelingen worden uitgewerkt op Stafblad 1 : 50.000 nr. 51 (Eindhoven).

Voor de samenstelling van het bataljon verwijs ik naar het boekwerk „Oorlogsorganisatiën” en de Bijlagen 1a; 1b en 1c van I.R = IIA, waarbij is aangenomen dat de Lm. T. en Gn. T. gemotoriseerd zijn.

HET VERVOER VAN HET BATALJON MET EEN COMPAGNIE AUT. T.

Onderstelling.

In verband met toenemende politieke spanning in West en Midden Europa zijn eenige strategische voorzorgsmaatregelen genomen.

I-50 R.I. is als uitvloeisel daarvan op 3 Mei in het vredesgarnizoen Oosterwijk onder de bevelen gesteld van den Territoriale-Bevelhebber in Noord Brabant (T.B. N. Br.). Het personeel van het bataljon heeft in het garnizoen beperkte bewegingsvrijheid; de voertuigen zijn bepakt; munitie in gesloten kisten op de voertuigen; keukenwagens, met uitgekookte ketels en voorzien van het noodige, gereed voor gebruik.

Op 3 Mei te 17.00 ontvangt C-I-50 R.I. het volgende bevel:

Geheim.

T.B. N.Br.
Sectie I. 1.
No. 7 B.

St. K. 3 Mei 19..
16.00

Bevel voor I-50 R.I.

1. **I-50 R.I.** wordt morgen te 7.00 verplaatst van Oosterwijk naar Helmond waarvoor 10 Aut. comp. te 5.30 beschikbaar komt van C-I-50 R.I. in Oosterwijk.

Marschweg: Oisterwijk — Oirschot — Best — Eindhoven — Geldrop — Helmond.

Bij aankomst te Helmond ontvangt C-I-50 R.I. nadere bevelen.

2. **C-10 Aut. Comp.** meldt zich heden te 19.30 bij C-I-50 R.I. in de kazerne te Oisterwijk voor een bespreking over de regeling van het auto-vervoer.
3. **10 Aut. Comp.** marcheert na beëindiging van het vervoer naar St. Oederode, alwaar de comp. tot legering kan overgaan.

De Kolonel

Aan

C-I-50 R.I. ex. nr. 3 } ter uitvoering.
C-10 Aut. Comp. ex. nr. 4 }

Overleg te houden door C-I-50 R.I. met C-Aut.T.

Alvorens tot een beschouwing van dit overleg over te gaan is het noodig vast te stellen, welke bevelsverhouding er bestaat tusschen C-I-50 R.I. en den C-Aut. T. Eventueele twijfel hieromtrent wordt echter weggenomen door punt 74 V. Veldd. Dl. I waar we lezen:

„De commandant der te vervoeren troepen en de commandant van het auto-onderdeel, die met het vervoer is belast, treden zoo spoedig mogelijk met elkander in verbinding. De commandant van dit Auto-onderdeel is onderschikt aan den Commandant van de te vervoeren troepen. Deze laatste is belast met de uitvoering van het laden en het lossen zijner troepen, met de regeling van den marsch en met het treffen van de noodige veiligheids- en verkenningsmaatregelen, waarbij hij rekening heeft te houden met de terzake van hooger hand ontvangen bevelen.

Voorts is hij bij het laden en lossen gehouden zich te gedragen naar de zaakkundige aanwijzingen van den Commandant, belast met het vervoer, terwijl hij zich bij het regelen van den marsch heeft te voegen naar hetgeen die Commandant hem mededeelt aangaande in acht te nemen, marschsnelheid, verkeersbepalingen en bijzonderheden van technischen aard. Bij het treffen van veiligheids- en verkenningsmaatregelen staat de Commandant, belast met het vervoer, den troepencommandant ter zijde.”

Bij het overleg komt in dit geval achtereenvolgens ter sprake:

1. Sterkte aan personeel, paarden en voertuigen die verplaatst moeten worden en wat daarvan vervoerd kan worden met het beschikbaar gestelde auto-onderdeel.

Aannemende dat de beschikbaar gestelde 10 Aut. Comp. van normale organieke samenstelling is, dan zijn voor het vervoer beschikbaar 5 sectiën elk bestaande uit:

- 1 luitenant, commandant.
- 4 sergeanten.
- 4 korporaals.
- 37 chauffeurs.
- 1 personenauto.
- 22 vrachtauto's.

Volgens punt 127 van het V. D. Aut. T. blijven uit practische overwegingen zoo mogelijk eenige auto's onbeladen ($\pm 10\%$ van de sterkte), zoodat we per sectie moeten rekenen op niet meer dan 20 auto's en voor de geheele compagnie op hoogstens 100 auto's. Dit zijn dan gevorderde auto's, waaronder ook eenige met z.g. verlengd chassis, geschikt voor vervoer van keukenwagens.

Verplaatst moet worden een organiek bataljon infanterie. Het bataljon met de keukenwagens en eenige bagage, munitie en het noodzakelijke verbindingsmateriaal, doch zonder paarden en overige groote voertuigen eischt ongeveer het geheele beschikbare laadvermogen van de Aut. Comp. De B. C. zal zijn bataljon dus moeten verplaatsen in twee gedeelten:

- a. met auto's het bataljon met keukenwagens, doch zonder paarden en overige voertuigen.
- b. marcheerende langs den weg de overige niet gemotoriseerde voertuigen en de paarden.

2. De inlaadplaatsen.

In den regel wordt voor een bataljon één inlaadplaats en één uitlaadplaats aangewezen.

Deze plaatsen moeten gelegen zijn aan kunstwegen (bij voorkeur niet smalder dan 4,5 m), buiten de bebouwde kom en druk verkeer, niet te ver van de kwartieren en zoodanig, dat de auto's na de belading of ontlading geen keert behoeven te maken, terwijl zij gedekt moeten zijn tegen luchtwaarneming.

Rekening houdende met deze eischen besluit de B.C. na C-10 Aut. Comp. gehoord te hebben, in te laden op den kunstweg naar Moergestel en wel tusschen pl. 11, 5 en pl. 13,5. De B.C. neemt zich voor na afloop van het overleg met C-10 Aut. Comp. de inlaadplaats met zijn luitenant-adjutant te gaan verkennen.

3. Tijdstip van inlading.

Het bataljon moet te 7.00 opmarsch (zie punt 1 bevel T.B. N.Br.). Voor het inladen van één bataljon infanterie met lichte karren, doch zonder paarden en zware voertuigen, kan een half uur worden gerekend (punt 158 V.D. Aut., T., (zie ook pt. 84 V. Veldd. Dl. I) zoodat de B.C. besluit te bevelen dat de Compn. te 6.20 op de inlaadplaats aanwezig moeten zijn.

Het inladen van de keukenwagens vereischt meer tijd en moeite daarom besluit de B.C. deze reeds te 6.00 voor het inladen aanwezig te doen zijn. In verband hiermede zal C.-Aut. Comp. zorg dragen dat de Aut. T. te 6.00 ter inlading gereed staat op de inlaadplaats.

4. De marschweg.

De T.B. B.Nr. heeft den marschweg in algemeenen zin aangegeven, zoodat de B.C., in overleg met C-10 Aut. Comp., de marschrouten nog slechts nauwkeuriger heeft aan te geven in het bijzonder met het oog op het binnenrijden van de uitlaadplaats.

5. Losplaats.

Het uitladen moet bij voorkeur plaats hebben dicht bij het marschdoel, doch buiten de bebouwde kom en het drukke verkeer.

Hiermede rekening houdende valt de keus op den kunstweg van Hout naar Stiphout vanaf den driesprong in (Vt 32—62). Na het uitladen kan 10 Aut. Comp. zonder dat er keert gemaakt behoeft te worden afrijden over Gerven en Zon naar St. Oederode.

Na het overleg kunnen nu de noodige bevelen worden gemaakt, hieronder in ons geval te verstaan:

a. Het vervoerplan op te maken door den Commandant belast met het vervoer;

b. Het bevel voor de verplaatsing op te maken door den B.C. met als bijlage het vervoerplan.

ad a.

Het vervoerplan voor dit vervoer kan wat inhoud en vorm betreft gegeven worden als bijgaande staat.

VERVOERPLAN voor het vervoer van I—50 R.I. op 4 Mei 19 .

Te vervoeren onderdeelen	Sterkte			benooidigde auto's	Onderdeel Aut. T.	Inladen ¹⁾		Te volgen weg	Uitladen		Bijzonderheden
	personeel	voertuigen (keukenwaggen)	rijwielen			Plaats	uur		Plaats	uur	
1e Comp.	160	—	7	18 } 1 }	1e auto Sectie	Kunstweg Oisterwijk/ Moergestel Aut. T. opgesteld front Zuid, met het hoofd bij pl. 13 1/2. Volgorder: 1; 2; 3; 4 en 5 auto sectie, afstanden tusschen sectiën 10 m, tusschen auto's 5 m.	6.20	Oisterwijk = Moergestel = Oirschot = Best = Eindhoven = Stratum = Geldrop = Mierlo = Hout = Stiphout. Kunstweg Hout/Stiphout Aut. T opgesteld in marschcolonne front N.W., met het hoofd bij R.C.K. van Stiphout. Afstand tusschen de sectiën 10 m, tusschen auto's 5 m.	Onmiddellijk na aankomst. Op het medevoeren van verbindingsmateriaal, munitie en de noodzakelijke bagage is bij het beschikbaar stellen van de auto's gerekend.		
2e Comp.	160	—	7	18 } 1 }	2e auto sectie		6.20				
3e Comp.	160	—	7	18 } 1 }	3e auto sectie		6.20				
Mitr. Comp.	193	(+ 16 karren)	26	29 } 1 }	4e en 5e		6.20				
Bat. Staf (zonder Vbd. A.)	22	—	12	3 } 1 }	auto Sectie		6.00				
Vbd. A.	34	—	9	4 }			6.00				

¹⁾ Afhalen van in de kazerne gereed gelegd materiaal kan plaats hebben, indien de C.Cn. zich hiertoe uiterlijk 4 Mei te 5.50 verstaan met C.—10 Aut. Comp., die zich van 5.30 af op de inlaadplaats bevindt.

Geheim.

C.-I-50 R.I.

No. 5

Bijlage:

Vervoerplan.

3 Mei 19 . .

21.30

Bevel voor de verplaatsing.

1. **I-50 R.I.** wordt morgen verplaatst van Oisterwijk naar Helmond.

Het bataljon met de keukenwaggen, doch zonder paarden en de overige groote voertuigen, wordt vervoerd met 10 Aut. comp.

De gemotoriseerde voertuigen van de K.T. volgen onmiddellijk achter de Aut. T. De paarden en overige voertuigen marcheerden.

2. Regeling van de verplaatsing.

- a. Voor het bataljon met de keukenwagens doch zonder paarden en overige groote voertuigen: zie het bijgevoegde vervoerplan.
- b. Lm. T. en Gn. T. vereenigd onder bevel van den verplegingsofficier volgen 50 m. achter het bataljon.
- c. De losse paarden, met oppassers en geleiders, met de bespannen overige groote voertuigen tot één detachement vereenigd onder bevel van den sergeant C.-G.T.
Marcheeren te 7.05 of uit Oisterwijk Marschweg: Oisterwijk — Moergestel — Oirschot — Best — Woensel — Nunen — Gerwen — Stiphout — Helmond.

3. Inladen en regeling afmarsch van de marscheerende onderdeelen.

- a. De keukenwagens moeten te 6.00 op de inlaadplaats aanwezig zijn, het inladen geschiedt, volgens aanwijzingen van den Commandant der autosectie, door de zorg van de erbij betrokken C.C. De keukenwagen van de bataljonsstaf wordt ingeladen door de zorg van C.-mitr. Comp.
De Compagnieën moeten te 6.20 op de laadplaats — zie vervoerplan — nabij de aangewezen autosectie gereed staan voor het inladen. De bataljonsstaf bij de mitr. comp.
- b. De verplegingsofficier regelt het verzamelen en het aantrekken van de Lm. T. en Gn. T. tot achter de Aut. Comp. Te 6.50 moeten deze treinen hun plaats in de colonne hebben ingenomen.
- c. De losse paarden en aangespannen voertuigen moeten volgens bevelen te geven door de C.C. n en door den Luitenant-adjutant voor wat de bataljonsstaf betreft te 6.45 verzameld zijn op den Kunstweg van Oisterwijk naar Kerkhoven Kr.m.; front zuid met het hoofd bij den Spoorwegovergang.
Volgorde:
Voertuigen staf; 1e comp.; 2e comp.; 3e comp.; Mitr. Comp.
losse paarden staf, 1e comp.; 2e comp.; 3e comp.; mitr. Comp.
De sergeant C.-G.T. neemt op dat tijdstip het bevel over het geheele detachement op zich, overtuigt zich of alle paarden en voertuigen aanwezig zijn, of ook de losse paarden haver voor den loopenden dag medevoeren en de veldflesschen van de manschappen gevuld zijn. Hij regelt den afmarsch.

4. Plaats B.C. en C.Cn. tijdens het vervoer.

Ik bevind mij tijdens het vervoer in de auto van C.-10 Aut. Comp. aan het hoofd van de colonne.

De C.Cn. nemen plaats in de auto van den C-Autosectie, waarmede hun Comp. wordt vervoerd, C-Mitr. Comp. in de auto van C-4 Auto-Sectie.

Aan				De Majoor,
C.-1-I-50 R.I.	ex nr.	4	} ter uitvoering	Bataljonscommandant
C.-2-I-50 R.I.	„ „	5		
C.-3-I-50 R.I.	„ „	6		
C-Mitr. Comp.	„ „	7		
C-10 Aut. Comp.	„ „	8		
T.B. N. Br.	„ „	9	ter inlichting	

Op welke tijdstippen komen de beide deelen van het bataljon te Helmond aan en wanneer is I-50 R.I. aldaar beschikbaar voor het uitvoeren van een nader aan te geven opdracht? (Zie het volgende nummer van de Mil. Sp.)

DENKBEELDEN OMTRENT DE NOODZAAK TOT MOTORISATIE DER DIVISIE-ARTILLERIE

DOOR

Ir. P. H. VAN DER TRAPPEN, w. i.

Kapitein der artillerie.

Geleidelijk aan gaat in het buitenland de tendens in de richting van een volkomen motorisering der artillerie, o.a. op de navolgende gronden:

A. grootere *strategische* en in sommige gevallen ook *tactische beweegbaarheid*;
B. de moeilijkheid om gedurende den oorlog paarden te krijgen en te vervangen;

C. de moeilijkheid om de paarden tegen *gasaanvallen* te beschutten en bij *verrassende luchtaanvallen* een paardenpaniek te voorkomen;

D. gedurende den laatsten oorlog deed zich zeer sterk de behoefte gevoelen aan een *snelle en voldoende munitieaanvoer*; met paarden bespannen caissons kunnen slechts een beperkt aantal schoten vervoeren, zoodat een grooter aantal voertuigen benodigd was, met gevolg, dat ook het aantal paarden moest worden uitgebreid.

Wat ons land betreft kunnen bovenstaande beweegredenen nog worden aangevuld met:

E. *eenvoudiger opleiding van de beredenen* (kader inbegrepen);

F. *vermindering van het aantal op te leiden dienstplichtigen* (kader inbegrepen);

G. *grote besparing*, waardoor gelden vrij komen voor andere defensie doeleinden;

H. *snellere mobilisatie en gemakkelijker aanvulling van het trekmaterieel* bij invoering van een trekker-premiestelsel.

Teneinde een globaal inzicht te verkrijgen in bovengenoemd motorisatie vraagstuk, zullen enkele punten nader worden behandeld.

I. STRATEGISCHE BEWEEGBAARHEID.

Voor het gevecht der groote eenheden geldt nog immer de stelregel, dat de overwinning aan hem is, die op de juiste plaats en op het gewilde oogenblik een overmacht van strijdkrachten en strijdmiddelen bij verrassing zal weten te vereenigen. Indien de Divisie, als strategische eenheid, over grooten afstand verplaatst moet worden en wanneer snelheid geboden is, zal zulks als regel plaats vinden per spoor of met auto's. Volgens onze voorschriften vraagt elke batterij één treinstel, zoodat voor de geheele D.A. minstens 9 A-trein-

stellen noodig zijn. Indien voor de rest van de Divisie, ruim berekend, nog 10 I-treinstellen noodig zijn, dan blijkt dus het totale treinvervoer het sterkst beïnvloed te worden door de D.A. *Een gemotoriseerde D.A. zal derhalve een belangrijke ontlasting van het treinvervoer geven.*

Gaan wij thans het vervoer van de Divisie met auto's na, dan willen wij in de eerste plaats aandacht vragen voor het gestelde in de GEV. HANDL. I. Hierin wordt aangegeven, dat

dit vervoer *slechts bij uitzondering voor bereden artillerie* zal kunnen plaats vinden en

er voorts op moet worden gerekend, dat alleen de voor het gevecht *strikt onmisbare voertuigen en paarden* kunnen worden medegevoerd.

Het gevolg zal dus zijn, dat op het nieuwe gevechtsterrein de bereden batterijen niet de vereischte beweeglijkheid zullen kunnen ontwikkelen. Tevens zal het laden en lossen der paarden door ondeskundig personeel moeten geschieden, zoodat stagnatie niet zal kunnen uitblijven. Indien nu van de D.A. de vuurmonden met de voorwagens, de bevelsmiddelenwagens met de achterspannen, de keukenwagens, de verbindingsmiddelenwagens, de troepenverbandwagens en een haverwagen per batterij worden medegevoerd, dan zijn benodigd:

voor den Staf van het regiment: 8 vrachtauto's;

voor de drie Afd. Staven: 33 vrachtauto's en 12 paardenauto's;

voor de negen batterijen: 117 vrachtauto's en 63 paardenauto's.

Derhalve in totaal 150 vrachtauto's (7 secties van een Aut. Bat.), waarvan dan 25 opleggers moeten zijn voor de houwitsers en de keukenwagens en 75 paardenauto's. Voor de 15 hw. 1.17 moeten de auto's bovendien een speciaal versterkten vloer bezitten. De sectie voor paardenvervoer van het Aut. Regiment telt slechts 30 paardenauto's. Ook de munitieaanvoer op het nieuwe gevechtsterrein zal tot allerlei moeilijkheden aanleiding geven. De caissons — voor zoover zij medegevoerd zijn — zullen een beperkte bespanning hebben en kunnen daardoor ook niet al te veel presteeren.

De huidige strategische denkbeelden maken het niet alleen noodzakelijk en onontbeerlijk, dat een geheele divisie over een grooten afstand snel is te verplaatsen, doch zulks moet ook kunnen geschieden met kleinere onderdeelen, waaraan artillerie is toegevoegd. Vergelijken wij nu naast elkaar het vervoer per spoor en per auto van een bataljon infanterie en een afdeeling artillerie, dan zijn per spoor noodig 1 I-treinstel tegen 3 A-treinstellen en kost het laden van de afdeeling op auto's (met de hoogst noodige paarden en voertuigen) drie maal zooveel tijd als het laden van een bataljon.

Bovenstaande overwegingen geven nu aanleiding de *conclusie* te trekken, dat, *ten behoeve van de strategische beweegbaarheid van de divisie en van een kleinere eenheid, waaraan artillerie moet worden toegevoegd, een algeheele motorisering der D.A. gewenscht is.*

II. TACTISCHE BEWEEGBAARHEID.

Als een gevolg van de eerste tactische eischen — zowel bij den aanval als in de verdediging — geldt, dat de D.A. een zoodanige beweegbaarheid moet bezitten, dat de vuurmonden in allerlei terreinen en onder allerlei omstandigheden gemakkelijk en snel verplaatst en in stelling gebracht kunnen worden.

Wij zullen dus moeten nagaan de werkzaamheden der D.A. tijdens de verschillende fasen van het aanvallend en van het verdedigend gevecht.

A. HET AANVALLEND GEVECHT.

1. Bij den *marsch op grooten afstand van den vijand* marcheert de D.A. doorgaans in de colonne(s) van de divisie, afdeelingsgewijze vereenigd. Aan dezen eisch zal dus een eventueel gemotoriseerde afdeeling moeten kunnen voldoen.

Ten opzichte van het *luchtgevaar* treedt de motor in het voordeel tegenover het paard, daar een enkele bom reeds een groote paniek onder de paarden zal veroorzaken en tot belangrijke stoornissen aanleiding geven.

Wordt na den marsch tot *legering* overgegaan, dan treedt bij een gemotoriseerde D.A. het groote voordeel naar voren, dat in het geheel niet naar stallingruimte behoeft te worden omgezien. Tevens komt de tijdroovende verzorging en verpleging der paarden te vervallen, waardoor den troep een betrekkelijk direct ingaande rust kan worden gegeven. De verzorging der motoren vergt zeer weinig personeel en tijd.

2. Bij den *naderingsmarsch* wordt de tactische toestand geheel anders. Een deel der artillerie, als regel de afdeelingen 7 veld, moet voortdurend in staat zijn de voorhoede tijdens het oprukken rechtstreeks te steunen. De Afdeelingen zullen daartoe steeds voor een gedeelte in stelling moeten staan, terwijl het andere gedeelte in opmarsch is naar een volgende stelling.

Evenals de infanterie in dit stadium de groote wegen zal moeten verlaten, is zulks in nog meerdere mate noodig voor de zeer kwetsbare batterijen met paardentractie. Zij zullen dus hun sprongen moeten uitvoeren langs land- en boschwegen of zelfs dwars door het terrein. Uit den aard der zaak zal deze verplaatsing niet kunnen geschieden in stap, doch minstens in stap-draf en, wanneer de geheele afdeeling naast de voorste batterij in stelling moet komen zelfs in de snelst mogelijke gang. Op deze wijze wordt dus een groote krachtsinspanning der paarden gevraagd en zullen zij een verhoogde marschsnelheid langs de zandwegen niet lang kunnen volhouden.

3. Bij de *vermeestering van 's-vijands vps en van een uitgangsstelling voor den aanval op de hws* blijft de D.A. aanvankelijk in haar stelling staan, om daarna weer echelonsgewijze van stelling te veranderen, wanneer de voorhoede bepaalde lijnen heeft bereikt. Wordt deze voorwaartsche beweging nog bij dag uitgevoerd, dan zal de artillerie hierbij blootgesteld zijn aan de vijandelijke tegenvoorbereidingsvuren, artillerie bestrijding, enz. In deze periode is dus het paard het meest gevoelige element van de artillerie. Bovendien worden de terreinsomstandigheden hoe langer hoe slechter.

4. Bij de uitvoering van den *aanval op de hws* moet de D.A. zoodanig worden opgesteld, dat zij de infanterie zoo lang mogelijk kan steunen. Snelle verplaatsingen zullen hierbij dikwijls noodzakelijk zijn, teneinde de aanvallende infanterie zoo kort mogelijk van steun te ontblooten. Bij paardentractie staan de paarden minstens 500 m van de batterijen verwijderd en zullen zij dikwijls een vuurzône moeten doorschrijden, waar het terrein in een granaatrechtterveld is herschapen. Voor deze phase van het aanvallend gevecht kan een motori-seering van alle afdeelingen niet anders dan dringend gewenscht zijn, daar de ontwikkeling van *snelheid en kracht* hierbij een eerste vereischte is. De motor is hierin de meerdere van het paard.

5. Ook bij de *vervolging* zal snelheid een eerste vereischte zijn. Hierbij komt het er in de eerste plaats op aan, door snel en doortastend handelen den vijand te beletten zich opnieuw in het terrein vast te zetten en zijn weerstand te organiseren. Ook wat de munitie-aanvulling betreft — er kan niet steeds

direct op aanvulling uit de gevechtstreinen worden gerekend — zal een motorisatie van de D.A. gewenscht zijn.

B. HET VERDEDIGEND GEVECHT.

Bij de verdediging komt de beweeglijkheid van de D.A. vrijwel alleen tot uiting bij het veranderen en verwisselen van stellingen.

Toch komen hierin momenten voor, waarin de verplaatsingen een belangrijke rol spelen. Het groote aantal vuren, waaraan de D.A. zal moeten deelnemen, laat niet toe, dat zij allen uit één stelling — zij het ook met verwisselstellingen — kunnen en mogen worden afgegeven. Dikwijls zal een deel der D.A. (7 veld) moeten deelnemen aan de storende- en verontrustende vuren op de allergrootste afstanden. De stellingterreinen zullen dan ook het liefst zoover mogelijk naar voren worden gekozen, bij weerstandbiedende voorposten mogelijk wel vóór de frontlijn van de hws. Deze vuren zal men enerzijds zoo lang mogelijk willen behouden om anderzijds ook weer zoo vlug mogelijk tot het afgeven van de tegenvoorbereidings- en afsluitingsvuren voor de vps en later voor de hws te kunnen overgaan. Daar de af te leggen afstanden niet groot zullen zijn, zal de factor snelheid niet sterk op den voorgrond treden. Daarentegen kan de factor terrein van zoodanige beteekenis zijn, dat de sterkere en minder kwetsbare motor de verplaatsingen beter zal kunnen bewerkstelligen en dan weer in de eerste plaats die van de 12 hw. en 15 hw. 1.17.

C. DE TERUGTOCHT EN HET VERTRAGEND GEVECHT.

Bij den terugtocht staan de elementen voorbereiding en verrassing op den voorgrond. Wanneer de terugtocht eenmaal een aanvang heeft genomen, dan moeten alle handelingen zoo *snel mogelijk* worden uitgevoerd. De factor snelheid is vooral van belang voor de batterijen, welke zijn achtergelaten en voor het geval dat het vertragend gevecht zal worden gevoerd. Doet zich het laatste geval voor, dan zal het gros van de D.A. zoo vroegtijdig in de nieuwe stelling moeten aankomen, dat de vijand reeds op den grootst mogelijken afstand wordt gedwongen zich te ontplooiën. Ieder half uur winst, verkregen met motortractie, zal derhalve van een beslissenden invloed kunnen zijn op het resultaat, dat met het vertragend gevecht zal worden verkregen.

III. HET OPLEIDINGSVRAAGSTUK.

Wat de *opleiding der beredenen* betreft zal nagegaan worden:

- a. hoeveel *tijd* aan het rijkunstig gedeelte moet worden besteed;
- b. welke *moeilijkheden* zich bij dit gedeelte der opleiding kunnen voordoen.

Omtrent het punt a kunnen betrouwbare gegevens worden verkregen uit het Ontwerp: REGELING VAN DE OPLEIDING DER DIENSTPLICHTIGEN BIJ DE BEREDEN ARTILLERIE (machtiging van de C.V.) 1933.

Hierin is opgenomen, dat voor de opleiding der stukrijders moet worden uitgetrokken gedurende het ONDERRICHTSTIJDPERK:

1e tijdvak (5 weken)	5 × 19 =	95	lesuren RIJDEN en	5 × 3 =	15	uur theorie;
2e „ (3 „)	3 × 22 =	66	„ „ „	3 × 4 =	12	„ „
3e „ (5 „)	5 × 23 =	115	„ „ „	5 × 6 =	30	„ „
4e „ (4 „)	4 × 32 =	128	„ „ „	4 × 1 =	4	„ „
		404			61	

TOTAAL 465 lesuren.

Voor de VERZORGING der PAARDEN (z.g. staltijd) is per week beschikbaar gesteld 12 uur, gevende een totaal van $17 \times 12 = 204$ uur, welk bedrag gelijk te stellen is met 272 lesuren van $\frac{3}{4}$ uur. Deze verzorging gaat ook nog ten koste van de opleiding der onberedenen, die daadwerkelijk moeten medehelpen. Ook het onderhoud der tuigen vergt veel tijd.

Gedurende het Onderwijstijdperk is dus voor het rijkunstig onderricht en voor de verzorging der paarden in totaal voor de beredenen uitgetrokken 737 lesuren. Gedurende het Oefeningstijdperk zal verder een groot gedeelte van de beschikbare oefentijd gebruikt worden voor de voortgezette opleiding der stukrijders in het terrein. Veelvuldig zal beoefend moeten worden het in stelling komen en het verlaten der stelling en tevens zullen meerdere marschoefeningen moeten worden gehouden. Opgemerkt dient te worden, dat bovenstaande getallen betrekking hebben op een oefeneenheid in het garnizoen Ede, alwaar men uitstekende oefenterreinen heeft in de nabijheid van de kazerne. In minder bevoorrechte garnizoenen zal een gedeelte van de beschikbare tijd gebruikt moeten worden om het oefenterrein te bereiken.

Wat het punt *b* betreft, dienen wij onderscheid te maken tusschen de RUITERSCHOOL en de STUKRIJDER-SCHOOL.

In het Voorschrift „Onderricht paardrijden” is o.a. opgenomen:

punt 4.: Het onderricht wordt gegeven door officieren of daartoe bijzonder geschikte onderofficieren.

punt 5.: Het aantal leerlingen in een klas mag hoogstens twaalf bedragen.

In verband met het geringe aantal op te leiden beredenen (18—20) zal aan dit gedeelte van het rijkunstig onderricht zeer goed de hand kunnen worden gehouden.

Ditzelfde kan niet gezegd worden van de Stukrijderschool. Gaan wij in het kort na, wat het VOORSCHRIFT VOOR HET RIJDEN VAN SPANNEN UIT HET ZADEL ENZ. 1935 voorschrijft, zoo komen de volgende eischen naar voren:

I. betrekking hebbende op de te behandelen oefenstof;

II. „ „ op het benodigd aantal instructeurs.

ad. I.

pt. 68. het rijden van *losse spannen*, teneinde den manschappen de *hulpen* voor het V.H. paard te leeren en hen aan het besturen van dit paard te gewennen.

pt. 69. daarna wordt overgegaan tot het *rijden van aangespannen voertuigen*.

pt. 72. Het onderricht wordt *aanvankelijk voertuigsgewijze* gegeven.

pt. 74. Begonnen wordt met *rijden in stap van rechte lijnen*, het voorwaarts gaan en het halt houden.

Geleidelijk worden ook beoefend *het aandraven* en het in stap overgaan. Langzamerhand moeten *zuiver rechte lijnen* worden gereden.

pt. 75. Over enkele passen *achterwaarts* gaan.

pt. 76. Wanneer voldoende geoefendheid in het rijden van rechte lijnen is verkregen, wordt overgegaan tot het onderricht in de *wendingen*.

Eerst *grootte wendingen*; *later tusschen palen* doorrijden; *aanvankelijk in stap*, daarna in *draf*.

Keertwendingen.

pt. 78. Het rijden met *zware lasten* en in *zwaar terrein*.

pt. 79. Het *aanrukken*; het in beweging stellen van een *vastgereden voertuig*.

pt. 80. Het *onderricht van één voertuig* wordt gaandeweg *afgewisseld* met dat van meer dan één voertuig onder één onderwijzer.

De galop — wendingen *kleiner* dan de gewone — het *overwinnen van hinder- nissen* (slooten, dammen, hellingen).

pt. 86. Rijden met *bespanningen* van 4 en van 2 *paarden*.

pt. 87. Het *voorbrennen* van de *voorwagens*. Moet veelvuldig worden beoefend, zonder kader, onder bevel van den A rijder. Een goede grondslag moet worden gelegd, aangezien deze verrichting op het gevechtsveld, tot de *gewichtigste taak der stukrijders behoort*.

(Zie pt. 64 van het Ontwerp regeling opleiding).

Ad. II. Instructeurs.

pt. 67. Het onderricht wordt gegeven door onderofficieren onder leiding van officieren of dd. officieren.

pt. 70. De onderwijzers worden over de voertuigen verdeeld; zooveel mogelijk wordt aanvankelijk *bij elk span een helper ingedeeld*.

pt. 71. De onderwijzer *moet niet alleen terstond het slecht gaan* van een span of bespanning kunnen zien, maar tevens de *oorzaak der fouten en de noodige middelen ter verbetering weten aan te geven*.

Ad. II. Instructeurs.

Voorwaarde voor een doeltreffend onderricht is dus, dat de onderofficier een ter zake zeer deskundig instructeur is met veel ervaring op het gebied der Stukrijderschool. In verband met het aantal op te leiden beredenen zal met 6 voertuigen moeten worden geoefend en zullen dus dagelijks 6 deskundige instructeurs aanwezig moeten zijn.

Aan bovenstaande eischen zal echter nimmer kunnen worden voldaan, daar door het aanwezige beroepspersoneel ook nog andere diensten moeten worden verricht, o.a.

opleiding onberedenen en kader;
wacht- en weekdienst, enz.

Het gevolg zal zijn, dat men zich zal moeten behelpen met jeugdige, pas aangestelde dpl. wachtmeesters, met batterij korporaals en uiteindelijk met de A. rijders. Hooge eischen zal men dus niet mogen stellen en de in I vastgelegde oefenstof zal niet op de voorgeschreven wijze kunnen worden verwerkt.

Ook in het buitenland ondervindt men dezelfde moeilijkheden bij de opleiding der stukrijders. Zoo treft men hieromtrent in het tijdschrift „*Die Schwere Artillerie*” August 1936 een verhandeling aan van den majoor BIE-RINGER, die op dit gebied zeer deskundig is.

Hieronder volgen eenige uitlatingen van den schrijver:

„Ohne Kriegsmässige Ausbildung im Frieden können erfahrungsgemäss im Kriege keine Leistungen und keine Erfolge erzielt werden. Es ist ein altes Lied, dasz in Folge des ausserordentlich umfangreichen Dienstes — zumal nach Einführung der einjährigen Dienstzeit — die Fahrausbildung meist an letzter Stelle steht. Bei der Artillerie musz *im Fahren vom Sattel schon aus dem Grunde* ausgebildet werden, weil die betreffende Einheit sonst unbeweglich wäre und gar nicht zum Schiessen käme, was auf einer kriegsmässigen Übung der besichtigende Vorgesetzte sicherlich sehr übel vermerken würde.

Es ist aber eine grosse Frage, ob die Ausbildung von Fahrer und Pferd überall so gründlich betrieben wird, dass die Batterie im *Kriegsfall* auf *Dauermärschen* von 50 bis 60 Kilometer Tagesleistung, in *häufigen Stellungswechsel*, im *Überwinden von schwierigem Gelände* abseits der Wege ohne Verluste an Mann, Pferd und Gerät der vormarschierenden und vorstürmenden Infanterie und Cavallerie *durch dick und dünn folgen kann!!* Im Kriege wird nicht nur auf einer flachen Grasnarbe oder festgetretenen Boden des Exerzierplatzes, und nur stundenweise, gefahren. Nein, der Krieg kann Monate und Jahre dauern, verlangt Dauermärsche bei Tag und Nacht, in besonderen Lagen täglich wechselndem

Einsatz einer Batterie. Zugegeben, dass eine gewisse Ausbildung von Sattel betrieben wird, so will man von der *Fahrausbildung vom Bock* im allgemeinen wenig wissen.

Die *Erfahrungen des Weltkrieges*, die auch in den Kriegsveterinärberichten der Jahre 1914/18 festgelegt sind, haben den Beweis erbracht, dass ein groszer Teil unserer vierbeinigen Kameraden durch *unfachgemässe Behandlung, Mangel an Pflege* und *gänzlich falsches*, weil *systemloses Fahren* „d. u.“ geworden oder infolge Erkrankungen und Verletzungen für wichtige Kriegshandlungen ausgefallen sind.

Man spricht von einem Verlust von über 500.000 an *Erschöpfungs-* u. s. w. Erscheinungen eingegangenen Pferden im Weltkrieg.

Selbstverständlich sprachen *mangelhafte Fütterung, schlechte Unterbringungsmöglichkeiten*, Überforderungen auf Grund der Lage usw. sehr mit, aber *das Fehlen einer gründlichen und sachgemässen Ausbildung der Fahrer* hat an den verhältnismässig grossen Verlusten wertvoller, im weiteren Verlauf des Krieges aus dem eigenen Lande nicht mehr ersetzbarer Zugpferde *ausschlaggebend beigetragen.*“

Bij *motoriseering* zal de opleiding der dienstplichtigen (kader inbegrepen) *zeer vereenvoudigd* worden en zullen betere resultaten kunnen worden bereikt. Het voornaamste voordeel zal echter hierin liggen, dat men in staat zal zijn ook de chauffeurs op te leiden tot volwaardige kanonniers en men dus zal kunnen spreken van een KANONNIER-CHAUFFEUR. Dus in denzelfden geest als van een kanonnier-richter.

Ook in de buitenlandsche voorschriften komt deze zienswijze sterk naar voren. Zoo leest men o. a. in het Belgische „RÈGLEMENT SUR LES EXERCICES ET LES ÉVOLUTIONS DE L'ARTILLERIE“.

ARTILLERIE à TRACTEURS.

Voorwoord.

Le Ministre de la Défense Nationale, à toutes les autorités militaires:

„L'artillerie à tracteurs devant sous peu assurer la conduite et l'entretien de son matériel automobile par ses propres moyens, il est indispensable que dans les batteries à tracteurs LES DEUX PARTIES — ARTILLERIE ET AUTOMOBILE — SE PÉNÈTRENT INTIMEMENT DE MANIÈRE A FORMER UN TOUT.

Dans ce but, le canonnier-chauffeur devra être considéré comme un canonnier-spécialisé.“

GRONDSLAG voor de opleiding der chauffeurs moet dus zijn, dat gedurende de geheele opleiding het artilleristisch- en motorisch gedeelte oordeelkundig worden gecombineerd.

De opleiding kan onmiddellijk na inlijving der dienstplichtigen beginnen en moet, wat het artilleristisch gedeelte betreft, in overeenstemming worden gebracht met het Ontwerp: REGELING VAN DE OPLEIDING DER ONBEREDENEN ENZ. 1933. Hierdoor wordt het kardinale voordeel verkregen, dat de hoofdschotel van de opleiding „De Batterijdienst“ volledig tot zijn recht kan komen, doordat er steeds een *voldoend aantal* opgeleide kanonniers aanwezig zullen zijn voor het indeelen van een *volledige bezetting* van alle posten.

Vooraf dient vastgelegd te worden hoeveel tijd beschikbaar gesteld moet worden voor het motorisch gedeelte der opleiding, waarna een schema kan worden opgebouwd van de volledige opleiding der ingedeelde dienstplichtigen.

Hierbij zal worden aangenomen, dat de dienstplichtige *nimmer met een motorvoertuig heeft gereden.*

Evenals bij de beredenen bestaat het rijkunstig gedeelte der opleiding uit twee gedeelten.

A. *Het onderricht in het besturen van motorvoertuigen.*

B. *Het onderricht in het besturen van motorvoertuigen met aangehaakte vuurmonden.*

Het theoretisch-practisch gedeelte zal moeten bestaan uit:

C. *Het onderricht in de elementaire motortechniek.*

D. *Het onderhoud van motorvoertuigen.*

E. *Het opheffen van eenvoudige storingen.*

De ervaring heeft mij geleerd, dat voor het rijkunstig gedeelte der opleiding *per leerling* uitgetrokken moet worden minimum 60 lesuren, welke als volgt worden verdeeld:

10—15 lesuren in het elementair onderricht;

15—20 lesuren in het rijden op den weg;

20—30 lesuren in het terreinrijden.

Aan de hand van bovenstaande gegevens kunnen wij nu een opleidingsprogramma opstellen voor de dienstplichtigen, ingedeeld bij een motorbatterij.

ONDERRICHTSTIJDPERK.

Leerstof.	1e tijdvak 3 weken		2e tijdvak 3 weken		3e tijdvak 5 weken		4e tijdvak 4 weken	
	kan.	kan. ch.	kan.	kan. ch.	kan.	kan. ch.	kan.	kan. ch.
I. Alg. theorie .	11	8	11	5	6	3	5	2
II. Draagbare wapenen	6	—	6	—	—	6	—	6
III. Voetexercitie	4	4	6	4	3	—	3	3
IV. Gasdienst ..	1	1	1	1	2	2	—	—
V. Lichaams- oefeningen	10	8	10	8	10	10	8	8
VI. Marsch- training	2	—	2	—	2	—	4	—
VII. Geschut ...	14	14	14	14	19	10	24	12
VIII. Rijden	—	10	—	12	—	12	—	10
IX. Motor- techniek enz.	—	4	—	4	—	4	—	4
X. Practisch onderhoud	—	4	—	4	—	4	—	4
XI. Reserve en inspectie	2	2	2	2	2	2	2	2
Totaal	50	55 (a)	52	54 (a)	44	54 (a)	46	52 (a)

(a) waaronder 4 uur garagetijd.

(Wordt vervolgd)

HET GEVECHT BIJ WAALRE

EEN TACTISCHE OEFENING OP DE KAART

DOOR M. R. H. CALMEYER,
Kapitein van den Generalen Staf.

III (vervolg van blz. 144).

Het tot stand komen van de gevechtsaanraking.

Na het vertrek van den Chef van den Staf der Divisie overweegt C.-17 R.I. een oogenblik de zoojuist ontvangen opdracht, waarbij hij een weinig wordt gestoord door ontploffingen van projectielen in de omgeving van HULST. De vijand heeft de nadering van het regiment blijkbaar waargenomen. Het gedonder van eigen 10 veld uit de richtingen TONGELRE en GENOENHUIS doet echter hooren, dat 's vijands vuur niet onbeantwoord blijft.

De OPDRACHT is tweeledig. Allereerst moet de voorhoede het gedeelte van de lijn AKKEREIND—W.-rand boschterrein bij AALST gelegen tusschen het heuvelterrein W. van LAAREIND (niet inbegrepen) en KLEINVEN in bezit nemen en houden. Tot zijn voldoening stelt de Marschgroepscommandant vast, dat hij het hiertoe noodige reeds heeft bevolen, echter zonder de beperking, dat het heuvelterrein W. van LAAREIND thans voor rekening van de rechter marschgroep komt. Ook moet de voorhoedecommandant nog op de hoogte worden gesteld met de nadere gegevens, die de D.C. deed verstrekken.

In opdracht van den Marschgroepscommandant dicteert de regimentsadjutant dus aan een der schrijvers het volgende *bericht aan den Voorhoedecommandant*, dat spoedig door een ordonnans wordt weggebracht.

„Vijand overschrijdt BROEKHOVENSCHE HEIDE. Deelen 2 R.H. wijken verdragend uit op boschrand W. van AALST en treden daar onder Uw bevel.

Voorhoede re. marschgroep neemt en houdt boschrand W. van LAAREIND, heuvelterrein W. van spoorwegpaal 55 inbegrepen.

Voorhoede li. marschgroep neemt en houdt lijn KLEINVEN—VISCHVIJVERS. Ik begeef mij naar EIKENBURG”.

De mededeeling, dat de in het marschvak van de linker marschgroep op de voorhoede terugvallende deelen van 2 R.H. onder bevel van den Voorhoedecommandant treden, is strikt genomen overbodig, zie V. V e l d d . D l . I p. 297. C.-17 R.I. vindt het echter dienstig zijn voorhoedecommandant hier even aan te herinneren.

Alvorens de Marschgroepscommandant zijn voornemen om naar voren te rijden kan uitvoeren, moet *de hoofdmacht* nog een aanwijzing ontvangen. Het voorste bataljon (II-17 R.I.) en de mortiercompagnie (min een sectie) zijn zoo juist over de brug N. van HULST gemarcheerd en zijn thans bezig het storende vuur nabij dit dorp te doorschrijven. Achter genoemde onderdeelen bevindt zich een open ruimte van omstreeks 1000 m, veroorzaakt door het optrekken van de artillerie, en dan komt nabij URKHOVEN het tweede bataljon (III-17 R.I.), gevolgd door den keukentrein.

Een kort *bevel* is hier voldoende om de onderdeelen van de hoofdmacht op de gewenschte wijze te dirigeren.

„Voorhoede neemt en behoudt W. rand boschterrein bij AALST. Colonneverband wordt opgeheven. IIde Bat., versterkt met C. Mr. (min een S.), marcheert naar boschterrein O. van BEEKHOVEN, IIIde Bat. marcheert naar boschterrein Z. van EIKENBURG. Kn. T. stelt zich N. van URKHOVEN gedekt op.

Ik begeef mij naar EIKENBURG en wacht 13.00 aldaar de B. Cn”.

Nu meent C.-17 R.I. de handen vrij te hebben voor het tweede deel van zijn opdracht. Dit luidt: „Voorbereidingen treffen om, volgens nader te ontvangen bevelen, met de hoofdmacht uit W. rand boschterrein bij AALST aan te vallen met zwaartepunt op WAALRE en LIMMEREIND”.

Een eerste voorbereiding is reeds getroffen. C.-17 R.I. heeft de deelen der hoofdmacht naar een terreingedeelte gedirigeerd, waar zij gedekt het tijdstip van gereedstellen kunnen afwachten (I. R. II B p. 375) en de B.Cn. tijdig ontboden tot het ontvangen van bevelen en aanwijzingen (I.R. II B p. 377). Het duurt tenminste 1½ uur voor beide bataljons de opgegeven plaatsen kunnen hebben bereikt, zoodat de marschgroepscommandant thans gelegenheid heeft door zijn voorhoede de bevolen lijn, uitgangsstelling voor den aanval der hoofdmacht, te doen vermeersteren, de nadere inlichtingen omtrent den vijand af te wachten en zich door *persoonlijke verkenning* de gegevens te verschaffen, welke hij behoeft om een *aanvalsplan* te kunnen ontwerpen. (I.R. II B. p. 330 en 375). Hij begeeft zich daartoe naar een plaats, waar hij invloed kan uitoefenen op het gevecht der voorhoede, mede omdat hij aldaar om 12.00 nog een compagnie pantserafweergeschut en een compagnie pioniers ter beschikking krijgt, waar hij zich in de nabijheid bevindt van punten, die waarschijnlijk inzicht in het terrein van actie veroorloven (R.C.K. en Kn. M. AALST) en waar goede verbindingen met D.C. en ondercommandanten mogelijk zijn.

Deze laatste overweging doet hem den *regiments-verbindingsofficier* — die zich bij hem bevindt en dus geheel op de hoogte is van hetgeen er gaat gebeuren — de aanwijzing geven: „Verbindt mijn cp. te EIKENBURG zoo spoedig mogelijk met den D.C., schuif een regimentsverbindingspost vooruit naar W. rand AALST en neem verband op met C.-II-3 R.A. nabij EIKENBURG”. De regiments-verbindingsofficier weet thans wat hem te doen staat en zal, zoodra zijn personeel en materieel ter plaatse zijn aangekomen, zich telefonisch en per radio verbinden met den vooruitgeschoven divisieverbindingspost in W. rand STRATUM, alwaar tevens cp. van den voorhoedecommandant der rechtermarschgroep (vergelijk de schets op blz. 94 van „*De Militaire Spectator*” 1938, blz. 94). De regimentsverbindingsofficier — daaraan door zijn commandant nog eens herinnerd — zal er tevens gedurende de verdere gevechtshandelingen onafgebroken voor waken, dat de verbinding met de artillerie in stand blijft (I.R. II A p. 44 ad b). Hij betreurt het, dat de verbindingsafdeeling niet ten deele is gemotoriseerd of voor het begin van den opmarsch versterkt met gemotoriseerde deelen van de divisie Vbd. A. ¹⁾, in welk geval hij met het noodige personeel en materieel vooruit zou kunnen snellen naar EIKENBURG.

De Marschgroepscommandant rijdt thans met zijn getrouwen in snellen gang naar EIKENBURG. De regimentsadjutant laat bij Pl. 35 een ordonnans achter om overbrengers van berichten of bevelen, die aldaar nog mochten aankomen, naar de nieuwe cp. te dirigeren en stuurt een motorordonnans vooruit

¹⁾ Deze methode volgt men in het Duitsche leger, alwaar de divisie Vbd. A. geheel is gemotoriseerd, die van het regiment bespannen.

naar POMSTATION om Cn. 1-III B.P. en 1-V B. Pg. (zie blz. 144) op te wachten en naar EIKENBURG te ontbieden. Uit het terrein tusschen AALST en VALKENSWAARD klinkt hevig gevechtsgedruisch: infanterie- en mitrailleurvuur, scherpe knallen van pantserafweergeschut en ook zwaardere knallen. Ook uit de richting WAALRE klinkt vuur, echter zwakker. Bij AALST ontploffen sedert eenigen tijd granaten.

Onderweg vangt men een motorordonnans op, afgezonden door den luitenant toegevoegd (zie blz. 142), met het volgende bericht:

„2 R.H. DOMMEL losgelaten tengevolge bedreiging door cavalerie en wielrijders over HEIKANT. Houdt thans met *Half-Regiment ruiters*¹⁾ W. en Z.W. rand WAALRE vast, met flankbeveiliging bij Waalresche Brug. DOMMEL wordt bij LIMMEREIND overschreden door omstreeks een Bat., gesteund door art. in O. rand Broekhovense Heide.

*Half-Regiment wr.*¹⁾ (min Esk.) wijkt voor overmachtigen vijand (paw.,

¹⁾ Zie noot ¹⁾ op blz. 97

motorrijders, Bt. licht geschut) uit op bedekte rand ter hoogte Pl. 38 kunstweg Aalst—Valkenswaard. C.-2 R.H. heeft twee Sn. van 17 C. Pg. vooruit geworpen naar Pl. 38.

C.-2 R.H. bij Kn. M. AALST. Zal bruggen bij AALST blijven dekken, verzoekt echter steun in linker flank”.

Even later komt een huzaar van het naar EKENROOI gezonden peloton (blz. 142) aangaloppeeren en meldt mondeling het volgende *bericht*:

„Onze wielrijders bij Pl. 38 aangevallen door pantserwagens. ACHTEREIND door vijand bezet. Eigen infanterie overschrijdt GROOTE HEIDE”.

Kort daarop een ordonnans van 17 C. Pg. met het *bericht*:

„Eén sectie in stelling bij EKENROOI. Op last van C.-2 R.H. met twee Sn. vooruit naar Pl. 38”.

Bij aankomst te EIKENBURG melden zich aldaar, dank zij de goede zorgen van den regimentsadjutant, de commandanten van I-III B.P. en I-V B. Pg., die beide per auto hun onderdeel vooruit zijn geijld en mededeelen, dat de compagnieën over enkele minuten ter plaatse kunnen zijn.

De Marschgroepscommandant kan zich uit de ontvangen inlichtingen, gevoegd bij hetgeen hij reeds wist, thans een vrij duidelijk beeld van den *toestand om 12.00* maken, hetwelk is weergegeven op *schets 2*.

Hoe beoordeelt de Marschgroepscommandant den toestand en welke maatregelen neemt hij?

(Wordt vervolgd).

DE HOOGERE KRIJGSSCHOOL 70 JAREN

De Hoogere Krijgsschool, bestemd tot vorming van officieren in algemeene krijgskundige richting, alsmede voor de hoogere troepenleiding, voor den dienst bij den Generalen Staf en bij de intendance, zoowel voor het leger hier te lande als in Nederlandsch-Indië, herdenkt op 1 Mei haar 70-jarig bestaan.

Haar groote beteekenis voor ons leger behoeft in een militair blad niet beschreven te worden. Het is ons echter een behoefte bij dit jubileum van deze hoogst belangrijke instelling te getuigen van onzen eerbied voor de gewichtige taak, die de H.K. in onze weermacht met eere vervult, hulde te brengen aan allen, die in den loop van zeventig jaren deze instelling geleid hebben of daarbij als docent werkzaam waren en onze hartelijke gelukwensen aan te bieden aan den tegenwoordigen Directeur en zijn staf.

Ook aan den Directeur van de Hoogere Marine Krijgsschool, welke inrichting haar twintigjarig jubileum viert, bieden wij onze welgemeende gelukwensen aan.

TWEEDAAGSCHE MILITAIRE PRESTATIE-TOCHT RESERVE-OFFICIEREN

De Alg. Vereen. van Ned. Res.-Officieren heeft een militaire prestatietocht uitgeschreven op 2 en 3 Juni a.s. te Amersfoort. Gedurende 2 achtereenvolgende dagen moet per dag 125 km. worden afgelegd en wel 40 km. te paard, 25 km. te voet en 60 km. per rijwiel binnen 17 uren, rusten inbegrepen. Inschrijfgeld f 3.75; de inschrijving sluit 25 Mei a.s.

Reglement verkrijgbaar bij den Secr.-Penningm. res. Eerste-Luit. Veldart., Parklaan 2, Zeist. Tel. 4202. Postrekening 221676.

HOOFD SECTIE V EN PIONIER-COMMANDANT

DOOR D. VAN DEN BERG,

Luitenant-Kolonel der Genie.

Bij tactisch-technische oefeningen op de kaart, zooals deze bij I—R.G. Tr. plegen te worden gehouden, komt uiteraard meermalen aan de orde het vraagstuk, of in een bepaald geval aanwijzing van een pioniercommandant noodig is en, zoo ja, of het al dan niet aanbeveling verdient om den bedoelden dienst op te dragen aan het hoofd van sectie V. En daarbij treden dan nog al eens onderling sterk afwijkende opvattingen aan den dag.

Alvorens verder in te gaan op de vraag, in hoeverre beide functiën vereenigbaar zijn te achten, dienen wij ons in de eerste plaats duidelijk voor oogen te stellen, welke taak ingevolge onze voorschriften onderscheidenlijk voor het hoofd van sectie V en voor den pioniercommandant is weggelegd.

Die van sectie V wordt in punt 17 van de *Leidraad Bevelvoering* van 1929 genoegzaam uitvoerig omschreven als omvattende:

„de aanvulling en verstrekking van het materieel der pioniers en van den „verlichtingsdienst;

„de aanvulling en verstrekking van materialen voor den aanleg van terrein- „versterkingen, voor brugslag en voor wegaanleg of - herstelling (in overleg „met sectie VI);

„de bewerking van gegevens van technischen aard ten aanzien van de te „verrichten pionier- en geniewerkzaamheden, in samenwerking met sectie I;

„de technische uitvoering van het stellen van inundatiën, tenzij daarvoor „een afzonderlijk orgaan is aangewezen;

„het overleg ten behoeve van pionier-, genie- en inundatiewerkzaamheden „met burgerlijke besturen, ambtenaren en particulieren;

„de indeeling en het gebruik van arbeiderskorpsen.

„In permanente stellingen is sectie V mede belast met het doen uitvoeren „van alle pionier- en geniewerkzaamheden, in den meest uitgebreiden zin, „waartoe deze sectie in verschillende bureaux kan zijn onderverdeeld”.

De aldus omschreven taak van sectie V heeft dus in hoofdzaak een organiserend, regelend en adviseerend karakter en laat haar in het algemeen buiten rechtstreeksche bemoeienis met de eigenlijke uitvoering van de technische werkzaamheden.

Ten aanzien van den werkkring van den pioniercommandant verschaft de *Leidraad Bevelvoering* minder licht. Hij maakt van dezen titularis melding in de punten 4 (door hem in te dienen adviezen), 9 en 29 (aanwijzing van het hoofd van sectie V als zoodanig) — de bestrijding van welke beide punten feitelijk hoofddoel van dit opstel is — en 67 (als c.q. deel uitmakende van den gevechtstaf).

Dit voorschrift noemt derhalve slechts enkele malen den pioniercommandant, nochtans zonder ten aanzien van de hem toevallende taak in bijzonderheden te treden.

Voor deze laatste komen wij dan te biecht bij *V.I.S. I*, hetwelk in punt 190 vermeldt:

„Het is aanbevelenswaardig bij het inrichten eener stelling per groote eenheid een pionierofficier als *pioniercommandant* aan te wijzen.

„Onder diens leiding worden uitgevoerd de daarvoor in aanmerking komende „bijzondere werkzaamheden, in de eerste plaats die, welk zich bij uitstek „eigenen om in groot verband te worden uitgevoerd (wegen; betonbouw; ver„nielingen; enz.); onder de bevelen van dien commandant worden gesteld de „noodige technische en andere troepen, burgerarbeiders, enz.

„Bovendien kan aan den pioniercommandant worden opgedragen tech„nische voorlichting te geven op bepaald gebied aan de commandanten van „niet-technische onderdeelen; ook kan hij o.m. worden belast met de mas„keeringstucht”.

Tegen het leggen van de, in het laatste lid van dit punt aan den pioniercommandant toegedachte taak in de handen van het hoofd van sectie V behoeft in het algemeen geen bedenking te rijzen: deze taak is van adviseerenden en ten deele van controleerenden aard en past derhalve geheel en al bij den werkring van deze sectie, als aangegeven in punt 17 van de *Leidraad Bevelvoering*.

De in het tweede lid van *V.I.S. I*, punt 190, aangeduide taak echter is het, waarbij veelal blijkt van de, in den aanhef bedoelde uiteenlopende opvattingen met betrekking tot de vraag, of daarvoor al dan niet iemand moet worden aangewezen en, indien daartoe inderdaad wordt besloten, of het al dan niet toelaatbaar is om daarvoor, overeenkomstig het bepaalde in de punten 9 en 29 van de *Leidraad Bevelvoering*, het hoofd van sectie V te bestemmen.

In de eerste plaats dient dus te worden uitgemaakt, in welke gevallen zich de behoefte aan een pioniercommandant doet gevoelen. En dan moge ik hier reeds dadelijk op den voorgrond stellen, dat ik daarbij naar zooveel mogelijk beperking zou willen streven.

Wanneer over slechts weinig technische eenheden wordt beschikt en de aan de onderscheidene onderdeelen op te dragen werkzaamheden niet zeer nauw onderling samenhangen, lijkt het aanwijzen van een gemeenschappelijken commandant voor die troepen mij niet noodig. Alsdan zal kunnen worden volstaan of met het opnemen, b.v. in het algemeene versterkingsbevel, van de omschrijving van de door elk dier eenheden te verrichten werkzaamheden, of wel met het uitgeven van desbetreffende bijzondere bevelen voor elk harer.

Anders staat de zaak er voor, wanneer door een grooter aantal technische onderdeelen moet worden gearbeid aan eenzelfde taak van grooteren omvang, als b.v. den voorbereidingsarbeid voor een vernielings- of hindernissenplan. Daaraan zouden b.v. kunnen worden te werkgesteld één of meer compagnieën pioniers; eenheden van andere wapens, welke in meerdere of mindere mate met de behandeling van springmiddelen vertrouwd zijn, als cavalerie en wielrijders; compagnieën infanterie, compagnieën werktroepen of afdeelingen burgerarbeiders (voor hulpwerkzaamheden); e.d. In dit geval zal, waar tusschen de werkzaamheden van de onderscheidene onderdeelen een groote en innige samenhang bestaat, eenhoofdige leiding daarvan niet kunnen worden ontbeerd en derhalve de aanwijzing van een pioniercommandant noodzakelijk zijn.

Uit het vorenstaande moge tevens zijn gebleken, dat ik zeer weinig gevoel voor de soms in bevelen opgenomen algemeene aanduiding: „De . . . wordt aangewezen als pioniercommandant”, welke redactie, ook in verband met de algemeene omschrijving in punt 190 van *V.I.S. I*, in hare vaagheid feitelijk niets zegt. Ik zou eene dergelijke aanwijzing dan liever zien in den meer concreten vorm: „Voor de voorbereiding c.q. en uitvoering van het vernielingsplan wordt als pioniercommandant aangewezen de . . .”

En dan komt aan de orde de vraag, wie in aanmerking komt om met deze functie te worden belast.

In de legers, waar sectie V is een ruim uitgerust orgaan, beschikkende over een genoegzaam aantal officieren, zal het n.m.m. voor de hand liggen, een van de officieren van die sectie daarvoor aan te wijzen. Deze immers zou door zijn dagelijksch verkeer in de sectie en in den staf zijn „nourri dans le sérail”, een ruim inzicht kunnen hebben in strekking en opzet van het opge- maakte ontwerp, en allicht kunnen worden gekozen uit hen, die een werkzaam aandeel hebben gehad in de voorbereiding daarvan; voorts zal zijne voort- durende en innige voeling met het hoofd van de sectie niet anders dan aan de zaak ten goede kunnen komen.

Maar met eene ruime organisatie, als vorenbedoeld, van deze sectie be- hoeven wij te onzent vooralsnog niet te rekenen: sectie V van de D.G. bestaat uit 1 hoofdofficier of kapitein en 1 luitenant, en sectie V van de Div. telt heelemaal 1 kapitein of luitenant. Dit spaarzaam toegemeten personeel zal in het algemeen aan zijne organiserende, adviseerende en c.q. controleerende taak de handen reeds zoodanig vol hebben, dat het bezwaarlijk mogelijk lijkt, het bovendien nog met de uitvoering van werkzaamheden — hetgeen feitelijk wil zeggen: met een troepencommando en een gedeelte van de daaraan verbonden nevenbeslommeringen (verpleging, legering, verplaatsingen, e.d.) — te belasten.

Men stelle zich voor oogen de veelomvattende taak, waarvoor dit personeel zich bij het inrichten van eene stelling in zijne hoedanigheid van sectie V alreeds ziet gesteld:

- het opmaken (ontwerpen) van versterkingsplan en versterkingsbevel;
- het regelen van de verstrekking en de aanvulling van materieel en materialen (dienst der pionierparken, centrale aanmaak van voorbereekte onderdeelen voor schuilplaatsen, enz.);
- de technische verzorging van het gemeenschapswezen;
- de dienst der watervoorziening, voorzooveel de daartoe vereischte technische maatregelen betreft;
- eventueel de zorg voor het stellen van inundatiën;
- vermoedelijk de algemeene leiding van en controle over den maskeerings- dienst;

. en hetgeen verder ter tafel zal worden gebracht.

Deze korte opsomming moge voldoende zijn om te doen zien, dat het per- soneel van sectie V waarlijk reeds te zeer belast — of overbelast — is om het nog met andere diensten te bezwaren. Dit leidt zelfs reeds vaak tot het om- gekeerde van het hier bestreden denkbeeld om sectie V ook met de uitvoering van pionierwerkzaamheden te belasten, n.l. tot de neiging om officieren aan de compagnieën pioniers te onttrekken ten einde ze bij sectie V werkzaam te stellen — eene handelwijze welke, bezien uit het oogpunt van de belangen van den dienst bij die compagnieën niet krachtig genoeg kan worden be- streden, doch waarvan anderzijds de noodzakelijkheid met het oog op dat-

gene, wat van sectie V wordt — en moet worden — verlangd, veelal evenmin valt te ontkennen.

De in de *Leidraad Bevelvoering* bedoelde aanwijzing van het hoofd van sectie V tot pioniercommandant zou trouwens beteekenen een stap terug in de ontwikkelingsgeschiedenis van deze technische afdeling van den staf, welke immers tijdens den wereldoorlog juist is geboren uit de gebleken noodzakelijkheid om staf- en troepenfunctiën van elkander gescheiden te houden.

In 1914 toch trokken de verschillende legers te velde met in het algemeen slechts ééne compagnie pioniers per divisie, terwijl het orgaan sectie V nergens bestond. Voor de af en toe — doch destijds nog veel te weinig — gevoelde behoefte aan technische voorlichting omtrent de gebruiksmogelijkheden of het vermogen van de pioniers klopte de divisiecommandant aan bij den commandant van zijne compagnie pioniers.

„Wo bei einer Division sich nur eine Pionier- Kompanie befand, musste „der Kompanieführer neben der Führung seiner Kompanie die pioniertech- „nische Beratung seines Divisions-Kommandeurs übernehmen, wie es in „artilleristischen Dingen der Artillerie- Brigade- Kommandeur tat. Aber der „Pionier- Kompanieführer konnte nicht wie dieser General die Fühlung mit „dem Divisionsstabe gewinnen, die nötig ist, um operativ und taktisch im „Bilde zu bleiben, der Vorbedingung für das rechtzeitige Anregen, Vorbe- „reiten und Einleiten pioniertechnischer Massnahmen, weil er an seine Kom- „panie gebunden war“¹⁾.

Van welken weinig gelukkigen toestand reeds tijdens den bewegingsoorlog de gevolgen zich op onaangename, soms zelfs noodlottige wijze hebben voelbaar gemaakt.

Toen echter bij het vastloopen van den bewegingsoorlog en het verstarren daarvan tot stellingoorlog zich voortdurend meer vraagstukken gingen voordoen, waarbij door den tactischen commandant technisch advies moest worden ingewonnen, ging men er gaandeweg toe over, bedoelden compagniescommandant naar den staf van den bevelhebber aan te trekken. Deze kapitein moest dan of zich geheel van zijne compagnie losmaken en het commando daarover aan den oudsten luitenant overlaten (in welken zin zich in ons gemobiliseerde leger de toestand ontwikkelde) of wel zijne werkzaamheid verdeelen tusschen zijne eigenlijke taak als compagniescommandant en zijn nieuwen werkkring in den staf. De practijk bewees toen evenwel, dat laatstbedoelde toestand op den duur niet was te handhaven en dat de beide bedoelde functiën onvereinbaar moesten worden geacht.

„Es zeigte sich da bald, dass eine Kombination dieser Stellung (dienst in „den staf) mit der eines Einheitskommandanten, wie das ursprünglich der „Fall gewesen war, da der Führer der Divisions- Pionierkompanie noch „zugleich als Berater des Divisionskommandeurs in Pioniersachen funktio- „nierte, nicht mehr angängig sein konnte. Man konnte nicht zu gleicher Zeit „seine Kompanie führen und den ganzen Pionierbetrieb eines Divisions- „abschnittes leiten; das eine oder das andere musste bei dieser Arbeitsüber- „häufung darunter leiden“²⁾.

Op grond van deze overwegingen werd bij de onderscheidene legers sectie V

¹⁾ *Kriegslehren in Beispielen aus dem Weltkrieg*. I. Band. Heft 4. AUGUSTIN. *Die Entwicklung der Pionier-Waffe im deutschen Heere während des Weltkrieges*. — Uitg. Mittler & Zn., Berlijn 1925.

²⁾ *Stellungskrieg und Geniewaffe*. — Schweiz. Zeitschr. für Artillerie und Genie 1919.

opgericht als een zelfstandig, nieuw orgaan van de bevelvoering, zonder rechtstreeksche bemoeiingen met troepen of met de uitvoering van werkzaamheden.

Wanneer men derhalve bij de tegenwoordige organisatie, door het hoofd van sectie V aan te wijzen als pioniercommandant, hem weder tot troepencommandant zou gaan maken, zou men daarmede aantasten den grondslag, waarop de instelling van sectie V berust.

Het wil mij daarom voorkomen dat — tot tijd en wijle, waarop eventueel onze sectiën V op ruimer schaal met officieren zullen zijn bezet — in voorkomend geval als pioniercommandant zou moeten worden aangewezen de commandant van de er bij betrokken compagnie pioniers (c.q. de oudste van die commandanten). Deze toch mag worden geacht in staat te zijn tot het leiden van de betreffende werkzaamheden. Alle daarvoor aangewezen troepen en hulpkrachten zullen dan derhalve te zijner beschikking worden gesteld, terwijl hij voor den duur van het werk het bevel over zijne compagnie — waarover hij dan toch middellijk nog een wakend oog kan laten gaan — zal moeten overdragen aan zijn oudsten luitenant.

Alleen in uitzonderlijke gevallen — b.v. waar een zeer groot verschil in ancienniteit van de commandanten der onderscheidene bij de werkzaamheden betrokken onderdeelen eene regeling, als hiervóór bedoeld, bepaaldelijk zeer ongewenscht zou doen zijn — zou anders moeten worden gehandeld en noodgedwongen het hoofd van sectie V als pioniercommandant moeten worden aangewezen. Hetgeen in de practijk vermoedelijk dan toch hierop zou neerkomen, dat alle regelingen, bevelen, enz. zouden worden ontworpen door den betrokken commandant van eene compagnie pioniers, en slechts formeel door den pioniercommandant zouden worden uitgegeven.

Waar hier nu toch eene kwestie van ancienniteit is ter sprake gebracht, zij ten slotte nog opgemerkt dat — maar dit ligt niet in de handen van de tactische commandanten — het gewenscht is, voor de functie van hoofd van sectie V oudere officieren aan te wijzen. Behalve dat deze titularis, zij het dan handelende namens den D.G.C. of den D.C., vaak min of meer als lastgever tegenover den commandant van eene compagnie pioniers zal komen te staan, zal hij in zijn dienst voornamelijk in aanraking komen met de hoofden van andere sectiën, met regiments- en bataljonscommandanten, e.d., in het algemeen dus met hoofdofficieren, hetgeen, indien hij zelf een veel lageren rang bekleedt, op de zekerheid van zijn optreden allicht niet van gunstigen invloed zal zijn.

„Als weniger glücklich erwies sich die Ausstattung der Gruppen-Kommandos nur mit einem Hauptmann als Pionier-Referenten. Schon im Mai 1917 sah sich die Oberste Heeresleitung gezwungen, sie an den Kampffronten wieder durch Stabsoffiziere der Pioniere zu ersetzen, da sie, wegen zu geringen Dienstalters, weder der Aufgabe der fachmännischen Beratung des Gruppen-Kommandeurs gewachsen waren, noch das nötige Ansehen hatten, um sich den Gruppen-Pionier-Formationen und den Divisionen gegenüber durchsetzen zu können“¹⁾.

Daar, zooals reeds werd aangestipt, de functie van hoofd van sectie V bij eene D.G. door een kapitein, bij eene Div. zelfs door een luitenant kan worden vervuld, komt het mij voor, dat ook hier, evenals op zoo vele andere plaatsen in onze bevelvoering, het streven naar eenvoud — dewelke overigens het kenmerk is van het waarachtig schoone — te ver is doorgevoerd.

¹⁾ AUGUSTIN, als voren

BESCHOUWINGEN OVER BUITEN- LANDSCHE LEGERS

DOOR M. VAN LOKHORST,
Reserve-majoor der Infanterie.

V. GROOT BRITTANNIE.

A. Algemeene wetenswaardigheden.

1. *Land en volk.*

„The Brittish commonwealth of nations” bestaat uit:

- a. GROOT BRITTANNIE (ENGELAND, SCHOTLAND, WALES en NOORD IERLAND) en de dominions CANADA, NEW FOUNDLAND, AUSTRALIE, NIEUW ZEE-LAND, ZUID AFRIKA en de IERSCHE VRIJSTAAT;
- b. het keizerrijk INDIE;
- c. het koloniale rijk, bestaande uit de kroonkoloniën, protectoraten en mandaten.

Voor de ontwikkeling van GROOT BRITTANNIE is het van groote beteekenis geweest, dat het eilandengebied van de rest van EUROPA gescheiden is. GROOT BRITTANNIE heeft een oppervlakte van 244.000 vierk. km (ruim 7 maal Nederland). In Juni 1936 telde het land 47.098.000 bewoners (ruim 5½ maal de Ned. bevolking) en had dus een bevolkingsdichtheid van 193 per vierk. km. In de industriegebieden leven 500 menschen per vierk. km, in andere deelen slechts 50 tot 100 menschen per vierk. km.

Er is zeer weinig akkerland, waardoor GROOT BRITTANNIE aangewezen is op den invoer van levensmiddelen. Wordt de aanvoer van levensmiddelen in oorlogstijd gestremd, dan moet de bevolking gebrek lijden. De regeering is er dan ook steeds op bedacht de zeewegen naar GROOT BRITTANNIE te beheerschen.

Een groote rijkdom aan bodemschatten, vooral het tezamen voorkomen van steenkolen en ijzer, deed een zeer belangrijke industrie ontstaan. Ook de industrie van oorlogsmateriaal is zeer belangrijk.

Slechts enkele deelen van het land liggen verder dan 120 km van zee verwijderd en zoo kan het geen verwondering baren, dat de bevolking op de zee was aangewezen.

In Dec. 1930 bedroeg de lengte van het spoorwegnet 34.054 km, dus ruim 9 maal de lengte van het Ned. net.

2. *Indeeling, hoogere bevelvoering en kosten der weermacht.*

De weermacht van GROOT BRITTANNIE bestaat uit de zeemacht (Royal Navy), de landmacht (the Army) en de luchtmacht (Royal Air Force).

Er bestaat geen weerplicht: het geheele personeel van de weermacht bestaat uit vrijwilligers, echter met zeer verschillende verplichtingen.

De hoogste militaire autoriteit is de koning en namens hem worden alle bevelen en aanwijzingen voor land- en luchtmacht gegeven. Slechts voor de zeemacht is het anders, want de „ADMIRALTY” neemt een uitzonderingspositie in. De koning benoemt uitsluitend de vlootvoogden en de leden van de „*Board of Admiralty*” (ministerie van marine). Aan genoemde personen is echter de bevelvoering opgedragen.

Voor alle zaken, de Rijksverdediging betreffende, is de eerste minister als chef der regeering verantwoordelijk. Zijn medewerkers zijn:

de minister van marine (*first Lord of the Admiralty*),

de minister van oorlog (*Secretary of State for War*),

de minister van luchtvaart (*Secretary of State for Air*) en

de minister voor de samenwerking der drie weermachtsdeelen.

Deze laatste is tegelijk plaatsvervanger van den eerste-minister als voorzitter van het „*Comittee of imperial defence*”.

De ministers van marine, oorlog en luchtvaart zijn tevens hoogste bevelhebbers in hun weermachtsdeel.

Ter bestudeering van vraagstukken, die de Rijksverdediging betreffen, is het „*imperial defence college*” in het leven geroepen. Oudere officieren van den generalen staf en ambtenaren van de betrokken ministeries kunnen daarvoor worden aangewezen.

De kosten voor de weermacht voor het dienstjaar 1937—38 zijn begroot op 301,5 millioen pond sterling, waarvan 108 mill. voor de zeemacht, 105 mill. voor de landmacht en 88,5 mill. voor de luchtmacht. Dit dienstjaar is het eerste van een vijfjarenplan, waarin uitbreiding en moderniseering van de weermacht op den voorgrond staan.

De kosten voor het dienstjaar 1938-'39 zullen véél hooger zijn en worden alléén voor de luchtmacht reeds op 103 mill. geraamd. Ongeveer een derde deel van de totale begrooting der Engelsche staatsuitgaven is dan bestemd voor landsverdediging.

B. De Landmacht.

I. Algemeene wetenswaardigheden.

1. Enkele bijzonderheden.

In den tijd van CROMWELL had de Engelsche bevolking een afkeer tegen het staande leger. Het is of daarvan iets is blijven bestaan: hoe anders te verklaren, dat het predicaat „Royal” slechts gevoerd wordt door zee- en luchtmacht, terwijl de landmacht eenvoudig „the Army” wordt genoemd.

In den wereldoorlog week GROOT BRITTANNIE af van de oude militaire tradities: het leger bleef niet langer uitsluitend de „stormtroep” van de vloot, zooals bijna altijd in vroegere oorlogen het geval was, maar juist bij het leger lag van 1914—18 het zwaartepunt. Het aanvankelijk tamelijk kleine expeditieleger van 3 legerkorpsen en 1 cavalerie-divisie groeide aan tot een geweldige macht van 99 infanteriedivisies en 8, ½ cav. div. De gedurende den wereldoorlog ingevoerde weerplicht werd echter weer afgeschaft en GROOT BRITTANNIE keerde tot de oude legerpolitiek van vroeger terug.

Zoo staat nog altijd in de waardeering van het Engelsche volk de landmacht achter bij de zeemacht en zelfs bij de sinds 1918 gevormde luchtmacht. Zooiets is slechts mogelijk bij een volk, dat geen algemeen weerplicht kent en deze onjuiste opvatting werkte zich schadelijk voor de landmacht uit. Deze werd

eenigszins verwaarloosd, maar sinds 1936 brengt men haar weer op steeds hooger peil. GROOT BRITANNIE kan zich de weelde van dergelijke groote tekortkomingen nog eenigszins veroorloven, want bij het plotseling uitbreken van een oorlog steunt het op een machtige zee- en luchtmacht. Bovendien kan de zeer beteekenende Engelsche industrie van oorlogsmateriëel de bewapening snel verbeteren en ten slotte vormen de dominions en INDIE een onuitputtelijk reservoir van levende en doode weermiddelen. Dat alles is met NEDERLAND echter niet het geval en men heeft dan ook altijd verkeerd gedaan met op GROOT BRITANNIE te wijzen als het erop aan kwam onze zonden en tekortkomingen tegenover onze weermacht te vergoelijken. Nederland is grootendeels op het buitenland aangewezen voor den aanschaf van modern oorlogsmateriëel; derhalve dient dat te allen tijde ruimschoots aanwezig te zijn en dient men zich zoo veel mogelijk te specialiseeren op den aanmaak van dat materiëel.

Men wil dus de landmacht in GROOT BRITANNIE weer op hooger peil brengen, maar met de vrijwillige dienstneming vlot het niet erg, zooals uit de later te noemen getallen zal blijken.

2. *Taak der landmacht.*

Deze omvat: a. bescherming van het moederland, kustbeveiliging en luchtbeschermingsdienst inbegrepen, b. verdediging der vlootsteunpunten in heel de wereld, c. handhaven der orde in alle deelen van het wereldrijk en d. verdediging der Britsche belangen buiten GROOT BRITANNIE en nakomen der militaire verplichtingen, die voortvloeien uit bijzondere verdragen (bijv. Volkenbondsverdragen en Locarnopact).

De wet op de weermacht berust op de samenkoppeling van een vrijwillig beroepsleger (veldleger) met een vrijwillige militie (landweer). De landmacht van het moederland is daarbij de kern van de landmacht in heel het Britsche wereldrijk.

3. *Indeeling der landmacht.*

De landmacht bestaat uit:

- a. het veldleger (*regular army*) met de legerreserve (*army reserve*) en de aanvullingsreserve (*supplementary reserve*);
- b. de landweer (*territorial army*), een vrijwillige militie en
- c. het officierenopleidingskorps (*officers training corps*).

Het veldleger is een uit vrijwilligers samengesteld, staand leger met 12-jarigen dienstdienst. Minstens 7 jaren worden daarvan aan een stuk actief gediend en de rest der 12 jaren zijn de vrijwilligers ter beschikking in de legerreserve. Onderofficieren kunnen langer dan 12 jaren dienen, tot 21 jaren toe. Derhalve vindt men bij het veldleger maar weinig onderofficieren boven den 40-jarigen leeftijd.

De legerreserve dient ter aanvulling van het veldleger bij mobilisatie; deze reserve kan geheel of gedeeltelijk (het laatste bij koloniale oorlogen) worden opgeroepen.

De aanvullingsreserve bestaat uit vrijwilligers — hoofdzakelijk technische vaklieden — en is bestemd voor versterking of oprichting van technische troepenafdeelingen in geval van mobilisatie.

De landweer bestaat uit vrijwilligers met korte opleiding. Deze vrijwilligers blijven 4 jaren ter beschikking, zoowel in GROOT BRITANNIE als daarbuiten. De indeeling van de landweer is territoriaal en kernpersoneel van het veldleger is er bij ingedeeld.

Het officierenopleidingskorps houdt zich bezig met de opleiding van studenten en leerlingen van middelbare scholen, die zich vrijwillig aangemeld hebben. De „*junior divisions*” zijn daarbij samengesteld uit de (jongere) leerlingen der middelbare scholen, terwijl de „*senior divisions*” zijn samengesteld uit de (oudere) studenten der universiteiten. De opleiding heeft plaats door officieren en onderofficieren van veldleger en landweer en door gewezen offn. en onderoffn.

4. *Hoogere bevelvoering der landmacht.*

Onder den koning (die hoogste militaire autoriteit is) is de minister van oorlog, als voorzitter van den *legerraad*, met het opperbevel over de landmacht belast. Dat is wel een zeer eigenaardige toestand, daar de minister meestal geen militair en dan niet deskundig is.

II. *Het vredesleger.*

1. *Indeeling van het veldleger.*

Het veldleger bestaat uit 5 infanteriedivisies, 1 cavaleriedivisie en talrijke legertroepen, waaronder de middelbare en zware artillerie, 2 brigades lucht-afweerart. en verdere bijzondere verbanden. De cav. div. wordt gereorganiseerd in een „snelle divisie”.

Steeds meer troepenafdn. worden gemotoriseerd en gemechaniseerd; slechts enkele cav. regimenten en rijdende batterijen in INDIE blijven beteden.

Een infanteriedivisie zal weldra bestaan uit:
divisiestaf, waarbij een artilleriecommandant,

3 infanteriebrigades à 3 tirailleurbataljons (elk bat. met gemotoriseerde staf-comp. en 4 tirailleurcompn.), totaal beschikkende over 156 li. mitrs, 12 li. mijnenwerpers en 48 pantserafweer-geweren (kal. 1,27 cm);

2 gemotoriseerde bataljons zware mitrs, elk bat. met 36 zw. mitrs en 16 pantserafweerkanonnen (kal. 4 cm);

1 gemotoriseerde ophelderingsafd. met pantserwagens en li. vechtwagens;

1 pantserafd. van 50 à 60 wagens;

3 gemotoriseerde Afdn. art. met totaal 72 stukken;

1 gemot. verb. afd.;

1 gemotoriseerd bataljon pioniers;

gemotoriseerde troepen voor aan- en afvoer.

Met uitzondering der 36 tirailleurcompn. zijn dus weldra *alle andere deelen gemotoriseerd of gemechaniseerd.*

Bij de infanterie der divisie bestaat geen regimentsverband.

Een regiment infanterie bestaat meestal uit twee bataljons, waarvan er zich een in GROOT BRITANNIE en een daarbuiten bevindt. Het regiment is uitsluitend een eenheid voor opleiding, administratie en vooral voor *de traditie*. Een infanteriebrigade van het veldleger is dus samengesteld uit bataljons van drie verschillende regimenten.

De snelle divisie (tot nog toe cav. div.) zal weldra bestaan uit:

2 snelle brigades, elk met 2 pantserafdn. van 50 à 60 li. vechtwagens en 1 gemotoriseerd tirailleurbataljon;

1 pantserregiment met 1 licht bat. en 3 gemengde bataljons (middelbare en li. vechtwagens), totaal met ruim 200 vechtwagens;

1 afd. pantserwagens (50 à 60);

1 gemotoriseerde Afd. lichte veldhouwitsers (24 stukken);
 1 gemotoriseerde verbindingsafd.;
 1 gemotoriseerd eskadron pioniers;
 gemotoriseerde troepen voor aan- en afvoer.

2. *Vredessterkte van het veldleger.*

De officiële sterkte van het veldleger ¹⁾ is 160.000 man, waaronder 10.000 officieren. Buiten GROOT BRITANNIE bevinden zich daarvan 40.000 man (Middellandsche zee 6500, Egypte en Palestina 16.000, Singapore en China 15.000).

In GROOT BRITANNIE zouden zich dus 120.000 man moeten bevinden, maar daaraan ontbreken thans 20.000 man.

Bij mobilisatie moet de legerreserve dan nog 120.000 man leveren en de aanvullingsreserve 50.000 man, waarvan echter niet minder dan 30.000 man ontbreken.

3. *Het officierskorps van het veldleger.*

Dit wordt voor een groot deel opgeleid aan de krijgsscholen te Sandhurst en Woolwich en wordt verder aangevuld met studenten, die met goed gevolg de opleiding van het officierenopleidingskorps hebben gevolgd en met officieren, afkomstig uit de legerreserve en de landweer. Ook bestaat de mogelijkheid uit den troep officier te worden, wanneer de kandidaten minstens drie jaren actief hebben gediend en aan een examen hebben voldaan.

De bevordering van subalterne officieren hangt af van het slagen voor een examen. Hoofdofficieren kunnen eerst bevorderd worden na met goed gevolg een hoofdofficiëersschool te hebben bezocht.

De bevordering der officieren hangt af van de beschikbare plaatsen bij het betrokken regiment, c.q. het betrokken wapen. Derhalve is de tijd gedurende welke officieren bij de verschillende regimenten dienen, veelal zeer uiteenlopend. Bevordering na een bepaalden tijd heeft slechts bij uitzondering plaats. Aanbevelenswaardig is een dergelijk systeem niet: er zit naar ons gevoelen bedenkelijk veel amateurisme in den opzet van de verhoudingen in het officierskorps en dat is bij de landweer nog meer het geval. Mogen we krantenberichten gelooven, dan zou de gewezen Britsche minister EDEN op 17-jarigen leeftijd — gedurende den wereldoorlog — dienst genomen hebben en reeds op 21-jarigen leeftijd met den rang van majoor het leger verlaten hebben. Indien dat juist is, aarzelen we niet een dergelijk amateuristisch verleen van rangen te veroordeelen. Al doet men in oorlogstijd ook meer ervaring op dan in vredes-tijd, toch moet het onmogelijk geacht worden, dat een 17-jarig recruit reeds na 4 jaren de kennis en geschiktheid zou hebben verworven om als hoofd-officier op te treden. Er zijn dan stellig ouderen, die tevens geschikter waren, gepasseerd.

Officieren, die twee jaren met goed gevolg de Hoogere Krijgsschool (*staff college*) hebben bezocht, kunnen bij den generalen staf worden geplaatst.

Bovendien is er nog een Rijksverdedigingshoogeschool (*imperial defence college*) tot verdere opleiding van oudere officieren van den gen. staf.

¹⁾ Buiten het veldleger om heeft men in Indië nog 60.000 man blanke troepen, die op kosten der Indische regeering worden onderhouden.

(Wordt vervolgd)

LEVEN EN STREVEN IN DE KONINKLIJKE LANDMACHT

A. A. VAN NIJNATTEN,
Generaal-Majoor, Commandant der
3de Divisie.

A. H. SCHIMMEL,
Kolonel van den Generalen Staf,
Chef Staf Hoofdkwartier Veldleger.

A. DE VRIES,
Kolonel, Commandant der 8ste
Inf.-Brigade.

L. H. KRAAK,
Kolonel, Commandant der 3de
Inf.-Brigade.

K. G. VAN DER MANDELE,
Kolonel, Commandant Iste Regiment Huzaren.

J. J. VAN DIEPENBRUGGE,
Luitenant-Kolonel, Commandant IIde Regiment Huzaren.

BERICHTEN VAN PERSONEEL AARD. BIJ DE LICHT TROEPEN.

Bevorderd.

tot reserve-majoor, reserve-kapiteins H. J. VAN GRUTING, C. C. BIJLEVELD en C. F. OVERHOFF, allen van het R.W., 26 Maart.
tot reserve-kapitein, reserve-eerste-luitenant G. R. D. CROMMELIN, van het R.W., 26 Maart.

tot kolonel, luitenant-kolonel K. G. VAN DER MANDELE, C.-I R.H., 1 Mei.

tot majoor, ritmeester P. W. PIETERS, van het II R.H., 1 Mei.

tot ritmeester eerste-luitenants G. F. IMMINK en T. E. E. H. MATHON, beiden van het II R.H. en eerste-luitenant Jhr. G. H. A. VAN KINSCHOT, van den Grooten Staf, Ordonnans-officier van H.M. de Koningin, allen 1 Mei.

tot reserve-kolonel bij den Staf cav., reserve-luitenant-kolonel H. W. C. E. MATHON, van het II R.H., 1 Mei.

tot reserve-eerste-luitenant, gerekend van 25 Sept. 1937, reserve-tweede-luitenant E. J. J. B. CREMERS, van het IIe R.H.

Overplaatsingen, detacheringen, enz.

Luitenant-kolonel J. J. VAN DIEPENBRUGGE, C.-4e half regiment huzaren, benoemd tot C.-II R.H., 1 Mei.

Majoor Jhr. S. M. S. A. A. DE MAREES VAN SWINDEREN, van het Ie R.H., benoemd tot C.-4e halfregiment huzaren, 1 Mei.

Majoor C. L. HOLLERTT, C.-S. R. O. C., benoemd tot C.-2e halfregiment huzaren, 1 Mei.

Ritmeester C. F. PAHUD DE MORTANGES, van het Ie R.H., benoemd tot C.-S.R.O.C., 1 Mei.

Tweede-luitenant der mil. adm. C. A. VERBRUGGEN, van het R.W., overgeplaatst bij het 4e R.I. te *Weert*, 29 Maart.

Tweede-luitenant der mil. adm. W. B. C. VAN DINTER, van het Ie R.H., overgeplaatst bij het 3e R.I. te *Roosendaal*, 29 Maart.

Reserve-eerste-luitenant H. A. VAN WALEN en reserve-tweede-luitenants D. J. BOERMAN en C. F. F. RINIA VAN NAUTA, allen van het R.W. zijn in werkelijken dienst gekomen ten einde te zijner tijd te worden benoemd in het vaste korps officieren.

Paardenarts der tweede klasse Dr. A. P. MIDDELKOOP, ingedeeld bij het Ie R.H.

Eervol ontslagen.

Reserve-eerste-luitenant Jhr. L. E. D. S. VON BÖNNINGHAUSEN TOT HERINGHAVEN, van het Ie R.H., 28 Maart.

BIJ DE OVERIGE WAPENS EN DIENSTVAKKEN.

Benoemd.

tot paardenarts der tweede klasse, met ingang van 1 Mei, reserve-paardenartsen der tweede klasse Dr. C. A. VAN DORSSEN en Dr. A. P. MIDDELKOOP, zulks onder gelijktijdig eervol ontslag als reserve-paardenarts.

tot reserve-majoor bij het 16e R.I., gepens. luitenant-kolonel der inf. van het leger in Ned.-Indië H. F. L. KRÄMER.

Bevorderd.

Met ingang van 26 Maart,

Bij den Generalen Staf,

tot reserve-majoor voor speciale diensten, reserve-kapitein voor speciale diensten Mr. Dr. L. CARSTEN.

tot reserve-kapitein voor speciale diensten, reserve-eerste-luitenant voor speciale diensten R. A. HUETING.

Bij het dienstvak der reserve-officieren voor algemeenen dienst,

tot reserve-kapitein, reserve-eerste-luitenant Dr. G. J. DIEPERINK en Ir. H. H. R. DE VRIES.

Bij het dienstvak der intendance,

tot reserve-majoor voor speciale diensten, reserve-kapiteins N. VAN AMERSFOORT, W. SPIJER, J. D. VAN REES en Dr. O. BAKKER.

tot reserve-kapitein voor speciale diensten, reserve-eerste-luitenant voor speciale diensten L. J. UIJTENDAAL.

Bij het wapen der infanterie,

tot reserve-majoor ¹⁾, reserve-kapiteins M. VAN LOKHORST, 4 R.I., A. J. J. M. VAN DER KORPUT, K.M.D., U. VAN DER ZEE, K.M.D., R. T. ELSHOF, 9 R.I., A. A. SCHILLEMAN, 11 R.I., H. G. A. GÖTZ, 10 R.I., M. OOSTERS, 17 R.I., Jhr. C. L. B. W. VAN SUCHTELEN VAN DE HAARE, K.M.D., F. W. H. W. SCHOTSMAN, 8 R.I., Ir. H. H. J. RUIJTEN, 15 R.I., J. B. VAN APELDOORN, 19 R.I., Dr. J. H. RONHAAR, 18 R.I., L. J. RAGAIJ, 7 R.I., H. M. J. RUGERS, K.M.D., B. F. PEETERS, 13 R.I., W. F. DEKKER, 9 R.I., J. G. HAGENS, 19 R.I., H. THIJS, 16 R.I., A. H. GOLDBERG, 4 R.I., Mr. B. G. A. SMEETS, 8 R.I., P. J. M. H. BOOTS, 22 R.I., C. G. KNOL, 10 R.I., W. F. STOLTENHOFF, 22 R.I., E. M. H. HOUBOLT, K.M.D., J. J. C. STAAL, 2 R.I., F. POT, 17 R.I., J. L. TE WINKEL, 20 R.I., C. J. M. SOMERS, 3 R.I.

tot reserve-kapitein, reserve-eerste-luitenant J. C. CAPTEIJN, 16 R.I., D. A. DUIT, 9 R.I., L. A. VAN DEN BERG, 11 R.I., J. G. CRABBENDAM, 6 R.I., J. VAN GRUTING, 13 R.I., J. J. SCHRIJVER, 12 R.I., J. W. J. MOERMAN, K.M.D., J. M. PETIET, 15 R.I., J. KORTLEVEN, 10 R.I., K. H. E. LADESTEIN, 12 R.I., K. HOONSTRA, 16 R.I., H. C. M. VOS, K.M.D., G. A. VAN STIJGEREN, 21 R.I., G. H. J. T. W. CORNELISSEN, 8 R.I., J. W. F. GUURINK, 2 R.I., M. HOEKSTRA, 12 R.I., W. G. H. C. STAPERT, 13 R.I., P. M. C. BALLIEUX, 13 R.I., B. TESINK, 8 R.I., H. C. J. VERSTAPPEN, 6 R.I., J. J. F. M. JANSSEN, 8 R.I., G. N. T. DIESFELDT, 2 R.I., J. A. P. VAN DIJK, 8 R.I., D. P. HONIKJ, 21 R.I., M. D. BRASPOT, 4 R.I., L. F. C. POTJES, 11 R.I., F. C. DIKS, 21 R.I., H. SCHARRINGA, 11 R.I., C. F. ZIJLSTRA, 6 R.I., J. VAN DER LEE, 15 R.I., B. VERHOEVEN, 13 R.I., C. C. M. VAN ROMOND, 3 R.I., J. D. TIEL, 7 R.I., E. C. BRUINS, 18 R.I., J. VAN DER WILD, 19 R.I., J. G. J. NIEUWENHUIS, 11 R.I., M. A. WESSELS, 18 R.I., J. J. VAN BELKUM, 12 R.I., E. W. H. A. WETZELS, 13 R.I., J. LUURS, 7 R.I., T. J. H. GRAAF, 13 R.I., S. DOKTER, 15 R.I., W. J. H. SALET, 14 R.I., J. D. HAMSTRA PIK, 11 R.I., W. VERMEER, 2 R.I., K. VAN GORSEL, 19 R.I., D. M. M. MIEDEMA, 8 R.I., G. WISSELS, 14 R.I., G. G. BUITENHUIS, 18 R.I., J. F. J. JANSSEN, 11 R.I., J. M. H. LIBOIS, 13 R.I., J. J. VAN DER MEULEN, 21 R.I., C. L. VAN SOMEREN, K.M.D., A. A. DIBBETS, 10 R.I., P. MAAS GEESTERANUS, 15 R.I., A. A. CRAMER, 11 R.I., W. PINO POST, 10 R.I., Mr. L. LINDEBOOM, 7 R.I., C. A. BOCK, 17 R.I., K. DORRÉ, 5 R.I., L. E. H. M. AMERICA, 17 R.I., C. W. KIERS, 17 R.I., C. GALL, K.M.D., J. VAN DE VOSSE, 5 R.I., W. EUWE, 13 R.I., F. H. J. BARON VAN BOECOP, 22 R.I., Mr. W. J. VAN DIJK, 4 R.I., Dr. J. POSTMA, 2 R.I., W. P. MINDERMAN, 6 R.I., W. SMITS, 22 R.I., D. HOUTZAGER, 3 R.I., F. P. M. PETERS, K.M.D., H. W. LEBBINK, 16 R.I., A. S. VAN MOURIK, K.M.D., W. C. F. VAN DER KLUGT, 2 R.I., C. B. NINABER VAN EIJBEN, 2 R.I., L. J. A. MARTENS, 2 R.I., J. C. A. ISAÄCS, 15 R.I., N. J. VAN GINKEL, 3 R.I., W. J. M. JACOBS, 2 R.I., J. H. W. M. SCHÖNEFELD, 13 R.I., S. BOONZAAIJER, 12 R.I., Ir. E. M. NEUERBURG, K.M.D., J. ARKEMA, 8 R.I., P. E. WINKHOFF, K.M.D., J. J. VAN HOOGRATEN, 21 R.I., A. M. J. MOL, 6 R.I., H. J. KAPELLE, 12 R.I., Ir. W. L. VAN DER VEGT, 15 R.I., J. M. H.

¹⁾ De namen zijn vermeld in de volgorde van de ranglijst. Het korps, waartoe de reserve-majoor behoort, is bij den naam vermeld.

HEKMAN, 8 R.I., Dr. Ir. S. I. VLES, 22 R.I., A. A. L. M. KRUIJTZER, 13 R.I., J. A. A. WIJFFELMAN, 13 R.I., J. F. H. M. V. MENTROP, 13 R.I., G. DE VRIES, 4 R.I., Ir. E. L. C. M. STRENS, 13 R.I., F. W. WIEGEL, 20 R.I., C. DE VRIES, 17 R.I., H. C. C. RINKET, 12 R.I., H. W. J. BELIËN, 17 R.I., J. KOLLENHOVEN, 9 R.I., J. C. VAN RIETSCHOTEN, 16 R.I.

tot reserve-kapitein voor speciale diensten, reserve-eerste-luitenant voor speciale diensten G. J. M. SLIEPENBEEK, van den Staf inf.

Bij den vrijwilligen landstorm.

Bij het Vrijw. landst.korps motordienst, tot reserve-kapitein voor speciale diensten, reserve-eerste-luitnants voor speciale diensten M. VAN HOOGENHUYZE, J. H. NIEUWENHUIJS, G. P. WORTMAN, J. C. PERSANT SNOEP, H. PENON, G. A. SLAVENBURG, N. W. ROEPERS, G. J. F. VAN GORKUM en Ir. H. J. SCHRAM.

Bij het Vrijw. landst.korps vaartuigen dienst, tot reserve-kapitein voor speciale diensten, reserve-eerste-luitnants voor speciale diensten D. G. W. DIJXHOORN, J. P. VAN HOEKEN, A. J. VAN HAAFTEN, A. W. G. SMITS, W. SANDERS, W. VELTHUIJS, T. VAN DIJK, A. VAN UNEN, G. KEIJ, H. DE BOER, G. E. BOUWMEESTER, N. A. H. KIEKEN, P. BIK, C. M. ROELOFS en Mr. J. MARTIN MULLER.

Bij het Vrijw. landst.korps luchtvaart dienst, tot reserve-majoor voor speciale diensten, reserve-kapitein voor speciale diensten H. J. BATHOORN; tot reserve-kapitein voor speciale diensten, reserve-eerste-luitnants voor speciale diensten A. VAN DER MEY, N. J. WETTER, S. W. M. HARTS, W. OLTHOF, J. A. KEUNING, G. H. EBENS, D. J. TIJSSENS, M. VAN DONGEN, G. W. VAN NES, C. J. GUDDE, G. J. B. BREMER, A. GROENENDIJK, H. BREUR, L. P. HOOGENDIJK, G. WOLTMAN, H. P. D. J. VAN DER SPECK OBREEN, W. P. J. VERHOEVEN, F. WISBRUN en A. W. LEEFLANG.

Met ingang van 1 Mei,

tot generaal-majoor, commandant der IIIe Divisie, kolonel A. A. VAN NIJNATTEN, C.-VIIIe I. Brig.

tot kolonel, luitenant-kolonel A. H. SCHIMMEL, van den Generalen Staf, Chef van den Staf van het hoofdkwartier van het Veldleger.

tot kolonel, onderscheidenlijk C.-VIII I. Brig. en C.-III I. Brig., luitenant-kolonels A. DE VRIES en L. H. KRAAK, resp. C.-18 R.I. en C.-9 R.I.

tot luitenant-kolonel, onderscheidenlijk C.-18 R.I., C.-9 R.I., C.-5 R.I., C.-12 R.I. en C.-3 R.I., majoors H. POLIS, P. N.

SPRUIJT, J. W. VAN DER LELIJ, G. STÜRM en F. D. M. H. A. VAN AELST, resp. van 21 R.I., 15 R.I., Staf VII I. Brig., 11 R.I. en 3 R.I.

tot luitenant-kolonel, majoor G. E. A. THEMANN, van de S.R.O.I.

tot generaal-majoor, Inspecteur der artillerie, kolonel J. HARBERTS, van den Generalen Staf, toegevoegd aan den Chef van dien Staf.

tot generaal-majoor, Directeur voor het materieel der landmacht, kolonel H. D. S. HASSELMAN, C.-I A. Brig.

tot kolonel, C.-I A. Brig., luitenant-kolonel R. P. J. VAN DEN BERG VAN SAPAROEIA, C.-K.R.A.

tot luitenant-kolonel, C.-3 R.V.A., majoor A. CRAMWINCKEL, van het 4e R.V.A.

tot luitenant-kolonel, majoor A. VAN DER WAAG, van den Staf art., toegevoegd aan den D.M.I.

tot majoor, onderscheidenlijk bij het K. Lu. A., het 4e R.V.A. en den Staf art., kapiteins C. P. M. VERHAART, C. DE WIJS en D. DE LEEUW, resp. adjudant van het 3e R.V.A., van het 7e R.V.A. en van dien Staf.

tot kapitein, eerste-luitnants L. C. ONDERSTAL, Mr. H. J. KRULS, J. H. COUZIJ, A. A. J. M. ZANINO, H. ADRIAANSEN en G. J. LE FÈVRE DE MONTIGNY, allen van den Staf art.; H. M. A. KORTEN, R. RÖMER, J. DANIELS en F. H. W. C. J. van DUN, allen van het 2e R.V.A.; Jhr. A. VAN LENNEP, van het 5e R.V.A.; C. C. W. VON BERGH, van het 7e R.V.A.; G. J. H. VAN GELDORP en C. A. SCHAAP, beiden van het R.M.A.; L. V. M. E. DRUKKER, C. J. IJ. VAN 'T WOUTD, C. F. TILMAN en W. VAN DORT, allen van het R.K.A.; F. K. J. KÖHLBRUGGE, M. C. KOK, J. P. DE HINGH, G. P. W. PIERSMA, J. G. C. P. VAN DER WERF en J. W. D. MEIHWIJZEN, allen van het K. Lu. A.; Ir. M. GOOTE, Ir. G. WILSCHUT en J. H. BRUIJN, allen van de Comm. van proefn.; C. T. NAHUISEN, van het A.S.K. en C. TONNET, van de Rijsschool.

tot kolonel, Commandant in het 1e Genie-commandement, luitenant-kolonel C. W. VAN DOODEN, van den Staf genie.

tot majoor, kapitein L. J. DE LAGH, van het R.G. Tr.

tot kapitein, eerste-luitnants M. DE BOER en C. J. J. STORVOGEL, onderscheidenlijk van het R.G. Tr. en van den Staf genie.

tot kapitein, eerste-luitnants A. VAN DER MINNE en J. VAN WANING, onderscheidenlijk van de 3e en van de 4e Divisie Koninklijke marechaussee.

tot kapitein bij het dienstvak der militaire administratie, eerste-luitnant G. BIJLENGA, L. VAN WAKEREN, A. SCHURINK, G. J. DE LEUR, J. F. RUEB, J. A.

VAN AALZUM en B. J. JONKER, allen van dat dienstvak, onderscheidenlijk van het 14e R.I., administrateur-van het militair hospitaal te *Utrecht*, van de S.R.O.M.A., werkzaam bij het Departement dan Defensie, van het K.P. en T., van de S.D.O.A. en van het 4e R.I.

tot dirigerend paardenarts met den rang van luitenant-kolonel, Chef van den militair veterinairen dienst, dirigerend paardenarts met den rang van majoor, Dr. H. J. WEEKENSTROO.

tot dirigerend paardenarts met den rang van majoor, Chef van het veterinaire hospitaal, onderscheidenlijk te *Amersfoort* en te *Breda*, paardenartsen der eerste klasse Mr. P. A. VAN DRIEST en Dr. H. VAN VUUREN, resp. van het K.R.A. en van het A.P.D.

tot reserve-luitenant-kolonel, onderscheidenlijk bij den Staf V I. Brig. en bij het 4e R.I., reserve-majoor A. C. STADLANDER en C. W. STROINK, resp. van het 7 R.I. en het 18e R.I.

tot reserve-majoor, reserve-kapiteins Jhr. D. W. SICKINGHE en Mr. W. F. H. ZEGERS, onderscheidenlijk van het 2e R.V.A. en het R.K.A.

tot reserve-kapitein, reserve-eerste-luitenants H. J. HASSELEY KIRCHNER, 5 R.V.A., W. M. KERSTEN, 8 R.V.A., Mr. F. G. A. M. D. VAN DER KROON, 1 R.V.A., J. E. VAN HEMERT, 5 R.V.A., H. A. LONDON, K.R.A., C. STRIK, 6 R.V.A., Mr. A. STOLK, R.K.A., J. HAVERMANS, 5 R.V.A., Mr. G. S. VAN KRIEKEN, 5 R.V.A., M. F. FERWERDA, 5 R.V.A., C. KUPPERS, 1 R.V.A., G. J. KRABENBOS, 4 R.V.A., J. J. H. S. MÜHREN, K.P. en T., L. J. HOFFMAN, 8 R.V.A., H. M. TAUNAY, K.R.A., C. B. ALSCHE, 3 R.V.A., H. H. BARENDREGT, 8 R.V.A., F. B. I. M. JANSSENS, 7 R.V.A., H. A. KARSSIENS, 5 R.V.A., N. F. W. KARTHAUS, 1 R.V.A., K. H. BUIJTENDORP, 2 R.V.A., Ir. R. C. VAN SENUS 7 R.V.A., W. VAN VLIET, 3 R.V.A., A. S. WESTRA, K. LU. A., C. A. VAN DE WATER, 8 R.V.A., Dr. J. H. A. P. L. VAN DER VALK, 6 R.V.A., S. J. DE HEER, 7 R.V.A., N. G. J. HUIGEN, R.M.A., J. T. V. DOUQUÉ, 2 R.V.A., H. J. MEIJBOOM, 4 R.V.A., H. J. VAN 'T LINDENHOUT, 1 R.V.A., Dr. G. C. DIBBETZ, R.K.A., Ir. P. M. C. GEERKENS, R.K.A., Mr. O. A. VAN DER MEER, 3 R.V.A., R. A. VASTENOU, 7 R.V.A., M. C. BAKKER, 8 R.V.A. en J. E. VAN NIE, R.M.A.

tot reserve-kapitein voor speciale diensten, reserve-eerste-luitenants voor speciale diensten E. PRINSEN, Dr. H. J. C. TENDELLOO en Dr. J. KOOIJ, onderscheidenlijk van het 2e R.V.A., Staf art.

tot reserve-majoor, reserve-kapiteins G. C. KOOLS, Ir. W. J. VAN DER MEULEN,

J. C. SMID, J. D. VAN BRINK en T. HORENSMA, allen van het R.G. Tr.

tot reserve-dirigerend paardenarts met den rang van majoor, reserve-paardenartsen der eerste klasse A. B. VAANDRAGER, W. VOORTHUIJSEN, Dr. F. A. A. VAN DIERMEN, R. VAN DEN HOEK, Dr. F. LUBBERINK, T. A. BLOEM en G. VAN DER WERF, tot reserve-majoor, gerekend van 28 Februari 1938, reserve-kapitein W. MEIJNEKEN, van het 15e R.I.

Overplaatsingen, detacheringen, enz.

Kapitein G. J. SAS, van het 2e R.V.A., overgeplaatst bij den Generalen Staf en toegevoegd aan den Chef van dien Staf, 1 Mei.

Kolonel Mr. Dr. J. S. BARBAS, C.-III I. Brig. eervol ontheven van zijn commando en benoemd tot C.-II I. Brig., 1 Mei.

Luitenant-kolonel E. C. DE HAAN, C.-3 R.V.A., eervol ontheven van zijn commando en benoemd tot C.-K.R.A., 1 Mei.

Kolonel F. A. VAILLANT, eervol ontheven van zijn betrekking van Commandant in het 1e Genie-Commandement en benoemd tot Inspecteur der genie, tevens hoofd der Ve Afdeeling van het Departement van Defensie, 1 Mei.

Majoor C. DE WIJS, bestemd tot hoofd-instructeur bij het 4e R.V.A., 1 Mei.

Kapitein G. H. C. VAN DIJK, van den Staf art., benoemd tot magazijnmeester der artillerie en toegevoegd aan den D.M.L., 1 Mei.

Kapitein J. H. COUZY, van den Staf art., overgeplaatst bij het 2e R.V.A. 1 Mei.

Eerste-luitenant Mr. W. P. J. A. VAN ROYEN, van het 2e R.V.A., overgeplaatst bij den Staf art. en werkzaam gesteld bij het Departement van Defensie.

Kapiteins A. VAN DER WAL, S. J. VAN ROYEN, H. J. HUBREGTSE en C. É. CHIVAT, onderscheidenlijk van het 21e, het 20e, het 18e en het 16e R.I. overgeplaatst resp. bij het 5e, het 21e, het 16e en het 18e R.I.

Eerste luitenants G. A. VAN DEN BERGH, B. H. J. CALLENBACH en A. A. P. SMIT, onderscheidenlijk van het 9e, het 18e en het 22e R.I., overgeplaatst resp. bij het 1e, het 21e en het 10e R.I.

Kapitein C. J. HOGERLAND, van het 10e R.I. overgeplaatst bij het 22e R.I.

Kapitein J. H. KOOLE, van het 18e R.I. benoemd tot adjudant van het regiment.

Eerste-luitenant Mr. H. J. KRULS, van het 2e R.V.A., werkzaam gesteld bij het Departement van Defensie en overgeplaatst bij den Staf art., 14 Maart.

Tweede-luitenant W. M. J. M. BROEKMEIJER, van het 5e R.I., overgeplaatst bij het 21e R.I.

Majoor J. DROST, van het 22e R.I., overgeplaatst bij den Staf II I. Brig. en toegevoegd aan den brigadecommandant.

Tweede-luitenants P. J. DOORNEBAL en K. A. KRIEKHAUS, onderscheidenlijk van het 21e en het 11e R.I., gedetacheerd bij het Korps politietroepen, 28 Maart.

Eerste-luitenants L. J. CORNELISSEN en H. H. W. VAN VUUREN, onderscheidenlijk van het 19e en van het 21e R.I., gedetacheerd als voren.

Eerste-luitenants H. A. ALBERDINGK, W. VAN ERKEL en R. HELMER, onderscheidenlijk van het 2e, het 6e en het 14e R.I., benoemd tot bataljons-adjutant.

Kapitein J. A. GEENSEN, van het 5e R.I., overgeplaatst bij den Staf VIII I. Brig. en benoemd tot adjutant bij dien Staf, 26 Maart.

Tweede-luitenants der militaire administratie A. L. M. DE KORT en J. A. MOOY, onderscheidenlijk bij het 2e R.V.A. en het R.G. Tr., overgeplaatst resp. bij het 9e (*Steenwijk*) en het 7e R.I. (*Deventer*)

Majoor G. GREIDANUS, van het 14e R.I., overgeplaatst bij den Staf VI I. Brig. en toegevoegd aan den brigadecommandant, 1 April.

Kapitein L. VAN HULST, van den Staf art. toegevoegd aan den C.-Vesting Holland, overgeplaatst bij het 2e R.V.A. en belast met de waarneming van de functie van hoofdinstrucateur, 1 April.

Kapitein F. G. DÜRST BRITT, van den Staf art. toegevoegd aan den I.d.A., overgeplaatst bij het 1e R.V.A., 1 April.

Reserve-kapiteins T. KLEIJN en J. A. PAUL, beiden van het 6e R.V.A., overgeplaatst bij het 2e R.V.A.

Kapitein J. BLOKHUIS, C.-1e en 2e Comp. geneesk. tr., belast met de waarneming van het bevel over het Bataljon geneeskundige troepen, 1 Juni.

Kapitein F. B. D. VAN DE VEN, van het 7e R.I. en gedetacheerd bij het 2e R.I., overgeplaatst bij het 2e R.I.

Eerste-luitenant J. W. PIK, van het 1e R.I., overgeplaatst bij de S.R.O.I., 28 Maart.

Majoor J. K. DE VISSER en kapiteins J. N. BREUNESE en C. VAN ANDEL, onderscheidenlijk van het 4e R.I., van het 4e R.I., adjutant van den C.-I Div. en van het 11e R.I., overgeplaatst bij het R. Gr., 4 April.

Majoor P. J. HERES en kapiteins J. HOLTRUST en L. V. A. DE LEAU, onderscheidenlijk van het 6e R.I., van het 4e R.I. en van het wapen der infanterie, overgeplaatst bij het R. J., 4 April.

Eerste-luitenant der mil. adm. J. J. F. REERINGH, assistent-magazijnmeester te *Woerden*, overgeplaatst bij het 16e R.I.

Eerste-luitenant der mil. adm. J. H.

ARENDS, van het 5e R.V.A., benoemd tot assistent-magazijnmeester te *Woerden*.

Tweede-luitenant der mil. adm. P. TIMMER, van het 6e R.I., overgeplaatst bij het R. J.

Majoor J. J. RUTGERS, van den Staf III I. Brig., overgeplaatst bij het 9e R.I. als C.-I.

Majoor J. W. BOS, van het 9e R.I., overgeplaatst bij den Staf III I. Brig. (cursussen).

Majoor H. VOORWALT, van het 7e R.I., overgeplaatst bij den Staf VII I. Brig. (majoor toegevoegd).

Majors J. P. BRIËT, H. H. B. TOP en E. S. W. E. TIESSELINCK, onderscheidenlijk van het 18e, het 9e en het 19e R.I., overgeplaatst resp. bij het 21e R.I., het 7e R.I. en het 11e R.I.

Majoor G. A. SMITS, majoor-toegevoegd bij den Staf VII I. Brig., belast met het geven van onderwijs bij de cursussen in het ressort van den brigadecommandant.

Majoor A. NETZE, ingedeeld bij het 3e R.I.

Luitenant-kolonel C. A. HARTMANS, van den Staf art., werkzaam bij het Departement van Defensie, benoemd tot hoofd van de IVe Afdeling B van dat Departement, 1 Mei.

Paardenarts der eerste klasse J. M. HOOGLAND, toegevoegd aan den Chef van den militairen veterinairen dienst overgeplaatst, bij het 7e R.V.A., 1 Mei.

Paardenarts der eerste klasse H. A. HAYTINK, van het 7e R.V.A., toegevoegd aan den Chef van den militairen veterinairen dienst, 1 Mei.

Eerste-luitenant W. DEN TOOM, van het 12e R.I., werkzaam gesteld bij het Departement van Defensie en overgeplaatst bij den Staf inf. 1 April.

Kapitein H. J. BELLEN, van het 1e R.I., overgeplaatst bij het 9e R.I., 19 April.

Kapitein P. J. H. MARCELLA, van den Staf genie te *Utrecht*, overgeplaatst bij den Staf genie te *'s-Gravenhage* als eerst-aanwezend ingenieur aldaar, 2 Mei.

Kapitein A. BURGDORFFER, van den Staf genie te *'s-Gravenhage*, overgeplaatst bij den Staf genie te *Utrecht* en werkzaam gesteld onder de bevelen van den eerstaanwezend ingenieur aldaar, 2 Mei.

Kapitein J. W. E. MULDER, van den Staf genie te *Den Oever*, overgeplaatst bij het R.G.Tr., 2 Mei.

Eervol ontslagen.

Reserve-officier van gezondheid der eerste klasse Dr. J. H. VERHAVE, 11 April.

Eerste-luitenant G. A. STOUT, van het R.M.A., 1 Mei.

Reserve-luitenant-kolonel F. A. VAN

WOERKOM, van den Staf I A. Brig., 23 April.

Reserve-luitenant-kolonel voor speciale diensten A. C. DE NEEVE, van den Staf inf., 12 Juni.

Reserve-kapiteins C. F. LOGGEN en S. TADEMA, onderscheidenlijk van het 20e en het 9e R.I., 1 April.

Reserve-kapitein Ir. J. STELLING, van het R.G.Tr., 2 April.

Reserve-kapitein voor speciale diensten Ir. J. PLOEG, van het Vrijw. landst.korps luchtwachtdienst, 2 April.

Overleden.

Kapitein A. ASMAN, van het 5e Regiment veldartillerie, 14 April 1938 te Amersfoort.

UIT DE VAKPERS

ZWARE KROMBAANARTILLERIE ZAL NOODIG BLIJVEN.

Na een bespreking van de Duitse zware krombaanartillerie tijdens den Wereldoorlog concludeert de Kolonel L. G. ROUSSEAU, dat het noodzakelijk is zware krombaan-artillerie in de legers te handhaven en deze artillerie niet geheel en al te verwaarloozen.

Evenals in 1914 de alom gepredikte voorwaartsche beweging der infanterie vast liep in het vuur der zware mitrail-

leurs, zal in de toekomst de thans aangehangen voorwaartsche beweging door gepantserde eenheden vastlopen in het vuur der tankafweermiddelen, waardoor opnieuw een verstarring der gevechtsfronten kan worden verwacht.

Het leger, dat alsdan het eerste een beroep kan doen op een goed geoutilleerde en georganiseerde zware artillerie, zal belangrijk in het voordeel zijn.

Revue d'Artillerie, Sept. 1937.

Co.

MITRAILLEURBATALJONS.

Toen in 1923 in FRANKRIJK een aantal gemotoriseerde mitrailleurbataljons werd opgericht, welke reeds in 1927 weder verdwenen, bracht het vraagstuk betreffende de al of niet wenschelijkheid van dergelijke eenzijdig samengestelde eenheden nog al wat militaire pennen in beweging. Sedert geraakte dit onderwerp wat uit de belangstelling, totdat de mitrailleurbataljons als onderdeelen van het nieuwe Duitse leger weder ten tooneele verschenen.

De Duitse gemotoriseerde mitrailleurbataljons hebben als hoofdbewapening de mitr. M. '34, die als zware en als lichte mitrailleur kan worden gebruikt (zie „Das M.G. 34", eind 1937 verschenen bij EISENSCHMIDT te BERLIJN, twee deeltjes, elk R.M.I.), hetgeen het bataljon uiteraard meer geschikt maakt voor zelfstandige taken. Voorts beschikken zij over enkele sectiën pantserafweergeschut en kunnen daarmee gepantserde vijandelijke verkenningen beletten, niet echter op breed front aan een pantseraanval het hoofd bieden. Het als infanterie-pionier opgeleide

gedeelte der manschappen kan eenvoudige pioniertechnische werkzaamheden verrichten. Gemotoriseerde, echter niet gepantserde *verkenningorganen* staan den B.C. ten dienste.

Het bataljon vormt een snelle, beweeglijke en buitengewoon soepele vuurkracht, in het bijzonder geschikt voor het *vertragens gevecht bij dag in overzichtelijk terrein*. Moet hardnekkig weerstand worden geboden, dan verdient gewoonlijk toevoeging van gemotoriseerde pioniers (van de 12 compagnieën pioniers ingedeeld bij een Duitsch legerkorps zijn er 5 gemotoriseerd), van meer vew. afweergeschut (is geheel gemotoriseerd) en — voor het stand houden bij nacht of nevel — van tijdelijk op auto's vervoerde infanterie aanbeveling. Het geheel vormt dan een z.g. „Sperrverband".

Wij gelooven, dat ook in ons leger enkele gemotoriseerde mitrailleurbataljons, in handen van den C.V. ter indeeling bij D. Gn., zeer goede diensten zouden kunnen bewijzen en zouden hiervoor gaarne de thans per Div. ingedeelde (niet gemotoriseerde) M.C. prijs geven.

„Deutsche Infanterie", 15 Nov. 1937.

C.

AANVALSDRANG DER LAGERE AANVOERDERS.

De aanvalswil van den hooger en bevelhebber is nutteloos, indien deze niet tot uitvoering kan worden gebracht door den aanvalsdrang der lagere aanvoerders.

Deze aanvalsdrang moet worden aangekweekt, in het bijzonder in een militieleger met veel reserve-officieren en dienstplichtig kader, waarbij niet uit het oog mag worden verloren, dat een er op los gaan zonder eenige overweging nog geen aanvalsdrang kan heeten.

Na bespreking van een vijftal zeer uiteenlopende voorbeelden uit den wereldoorlog, waarin de verschillende factoren van den aanvalsdrang goed tot uiting komen, komt de schrijver, kapitein P. DÜRRENMATT, tot de volgende conclusies:

„Allgemeine Schweizerische Militärzeitung”, Maart 1938. Co.

PROPAGANDA EN OORLOG.

In een interessant opstel onder bovenstaande titel bespreekt de bekende generaal FULLER den uitermate grooten invloed, welke de propaganda, voornamelijk door haar belangrijkste hulpmiddel de pers, zoowel in vredes- als in oorlogstijd kan uitoefenen.

Bij de beschouwing der propaganda, in hoofdzaak door de pers, onder de verschillende politieke systemen komt de schrijver tot de conclusie, dat deze weinig verschil vertoont, doch dat de totalitaire staten door de eenhoofdige leiding eenigszins in het voordeel zijn. Voor wat betreft de kunst van propaganda wijst de generaal in het bijzonder op Rusland, waarbij hij de Russische propaganda vóór en tijdens den Spaanschen burgeroorlog nader bespreekt.

Over het algemeen staan soldaten huiverig en afkeerig tegenover de pers. Hoe

„The Journal of the Royal Artillery”. Jan. 1938. Co.

1. Aanvalsdrang is een der kenmerkende eigenschappen van een lagere aanvoerder, welke zich onder elke omstandigheid en bij elke gevechtshandeling kan en moet uiten.

2. Aanvalsdrang wordt verkregen door een zuivere, goede militaire vorming en houding, zoodat onderscheid kan worden gemaakt tusschen er op los gaan en het slaafs volgen van een ontvangen opdracht. Verantwoordelijkheidsgevoel en lust tot het dragen van verantwoordelijkheid zijn er onafscheidelijk mede verbonden.

3. Een lagere aanvoerder kan een dergelijke houding slechts aannemen, als hij zelfvertrouwen en vertrouwen in zijn militair kunnen bezit. De opleiding moet dus op die twee eigenschappen zijn gericht.

wel de invloed van deze laatste op de militaire operaties niet groot is en deze dikwijls alleen hinderlijk werkt, is een dergelijke houding tegenover de buitenlandsche pers uit een oogpunt van algemeen landsbelang niet verstandig. Schrijver staft zulks met door hem opgedane ervaringen in den Italiaansch-Abessijnschen oorlog aan Italiaansche zijde en in den Spaanschen burgeroorlog aan de zijde der nationalistien.

In zijn conclusie spreekt de generaal de volgende wenschen uit:

1. De regeering moet de eigen pers opwekken om alle vreemde propaganda in het land tot het uiterste te bestrijden.

2. De instelling van een orgaan, dat een uitgebreide studie maakt van propagandamethoden van vreemde landen en dat in geval van oorlog onmiddellijk met de controle over de eigen pers wordt belast.

N.V. STAALGLAS
Keizersgracht 784 - Amsterdam

Nederlandsch Fabrikaat - Kogelvrij Glas
Gasmaskerglazen - Onbreekbaar Glas
Splintervrij Glas

Rubberfabriek Overman

AMSTERDAM, Motorkade 10, Tel. 60215

Cushion en massieve banden,
rubbervloeren en allerlei techn. artikelen.

BEINS EDELZOUT

HET BESTE

TAFELZOUT

PRODUCT DER

ROTTERDAMSCH- ZOUTZIEDERIJ

v/h KOLFF & VIS

KRALINGSCHE VEER